

İçindekiler

Düşünce

- 3 Li-derkenar: *Yazar Yaşar*
CHUCK FAROE

Kitap

- 5 Matta'nın İsa Öyküsünde Egemenliği Iskalamak:
2) *Kavrama Yetmezliğimiz*
CHUCK FAROE

Tarih

- 12 Hristiyanlar ve İlk Hastaneler
TIMOTHY S. MILLER

Hizmet

- 15 Yüreğin Putları: 2. Bölüm: *Hristiyan Hizmetinde Karşılaştığımız Putlar*
LINDA S. PARKER

Kaynak

- 23 Ruhunuzu Koruyarak Kilise Kurmak
RHONDA WIEST

Yeni Nesil

- 27 Umut
ÖMER BAYSAL

Giriş

Künye

e-manet

Dergi Sahibi

Anadolu Hristiyan Topluluğu Derneği

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Muammer KARAKAYA

Üslupçu

Neslihan ORANCI

Tasarım

Aslan TANRIVERDİ

Dizgi ve Dağıtım

Joshua M. WIBBERLEY

Son Kontrol

Joshua M. WIBBERLEY

Yazı Kurulu

Joshua M. WIBBERLEY

Sarah WIBBERLEY

Ken WIEST

Rhonda WIEST

Yazışma adresi

AHT

Cumhuriyet Mah. Millet Cad.

Ünlü Apt. 39/11

Melikgazi

38110 KAYSERİ, TÜRKİYE

İnternet

<https://www.e-manetdergi.org>

e-Posta

iletisim@e-manetdergi.org

Hakkımızda

e-manet Türkiye’de hazırlanarak Türk kilise önderlerine ücretsiz olarak gönderilen üç aylık e-posta Kutsal Kitap ve tanrıbilim dergisidir.

e-manet, 2. Timoteos 2:2’deki sürecin gerçekleşmesine araç olmayı amaçlamaktadır. Yarının önderlerini donatacak olan bugünkü Türk kilise önderlerinin donatılmasına katkıda bulunmak istiyoruz.

Bu derginin iki ana hedefi vardır: olgunlaşma ve hizmet.

Dergide benimsenen iki temel değer vardır: üstün nitelikli içerik ve okuyucuların yararı.

Kilise önderlerinin eleştirel düşünme, düşüncelerini net bir biçimde belirtme ve farklı görüşleri sevgiyle hoş görmenin yanı sıra, Kutsal Yazılar’a göre değerlendirme kapasitelerini geliştirmeleri can alıcı önem taşır. Bu derginin böyle bir gelişim sürecine yarayacak yapıcı bir ortam sağlayacağını umuyoruz. **e-manet**’in yararlı olması için tepkilerinizi, isteklerinizi ve eleştirilerinizi bildirmeniz gerekecektir. Bunları yazikurulu@e-manetdergi.org adresine veya [Facebook](#)’taki [okuyucu grubumuz aracılığıyla](#) iletebilirsiniz.

Çevirmeni belirlenmemiş makaleler Türkçe olarak yazılmıştır.

e-manet’in tüm sayılarını <http://www.e-manetdergi.org> adresli web sitemizden indirebilirsiniz. Ayrıca dergimizde yayınlanan tüm makaleleri interaktif bir dizinde bulabilirsiniz.

Telif Hakları

e-manet’te yayımlanan makalelerin ve karikatürlerin telif hakları, yazarlarına veya onları ilk yayımlayan kurum veya yayınevine aittir. Mesih imanlıları olarak telif hakları yasasını ihlâl etmek istemeyiz. **e-manet** kurulunun aldığı yayın izinleri, makalelerin ve karikatürlerin başka yerlerde (web siteleri dahil), yayımlanmasını kapsamayabilir. İzin nereden alınması gerektiğini öğrenmek için bize yazikurulu@e-manetdergi.org e-posta adresinden ulaşabilirsiniz.

Li-derkenar

Yazar Yaşar

■ *Chuck Faroe*

Yazar olarak, son günlerde "Yazar için başarı nedir?" sorusunu düşünüyorum. Bu sorunun bazı yanıtlarına somut örneklerden yola çıkarak bakmak istiyorum.

Üretken yazar başarılı sayılır. Sözelimi 83 yaşındaki Amerikalı polisiye yazarı Lawrence Block, ömrü boyunca geçimini yazarak sağlamıştır. Block yüzlerce eser vererek çok ödül kazanmıştır. Söylemesi ayıptır ama Block yazarlığa başladığında, geçinmek için yılda 15 veya 20 açık saçık roman yazardı. Zamanla daha esaslı eserler yazmaya başlayan Block, kariyerinde yaklaşık 20 kalem ismi kullanmıştır.

Block üretken yazarın çektiği bir zorluğu şöyle belirtir: Yazar yaşadıklarını yazar, deneyimlerini malzeme olarak kullanır. Ama insanın deneyimleri sınırlıdır. Block sorunu şöyle resmeder: Adamın biri Kuzey Atlantik'in buz gibi sularında sal üzerinde akıntı ve rüzgârla sürüklenmekte. Donmamak için saldan tahta parçalarını koparıp yakmak zorunda. Ama sal küçüldükçe o adamın başı derde girecektir! Bunun gibi, yazarın tecrübesi tükendikçe yazacak malzemesi de tükenir. Block çeşitli önerilerde bulunur: Hobiler bulun, ticari girişimlere soyulun, çeşitli yeni insanlarla tanışın, yolculuk yapın vs. Anlaşılacağı gibi, yazarın yaşadıkları esin kaynağı olabilir.¹

"Yazar yaşadıklarını yazar, deneyimlerini malzeme olarak kullanır."

Yazar için bir başka başarı, insanları etkilemektir. Çok kişiyi teşvik eden kitabın iyi örneği, Avusturyalı psikiyatrist Viktor E. Frankl'in *İnsanın Anlam Arayışı* (İstanbul: Okuyan Us, 2021). Bu kitabın kapağında şu açıklama bulunur: "30'un üzerinde dile çevrilen ve 15 milyondan fazla satan başucu kitabı." Yahudi olan Frankl, İkinci Dünya Savaşı sırasında toplama kamplarında akıl almaz acılar yaşadıkdan sonra mucize eseri sağ çıktı.

İşin ilginç tarafı, Frankl sayısızca insana yardımcı dokunmuş, bu denli başarı sağlamış kitabını isimsiz yayımlamak niyetindeydi. Frankl, "İlk başta isimsiz bir eser olarak yazarına ün kazandıramayacağına emindim. Sadece okuyucuyu hayatın en acımasızları da dahil olmak üzere tüm koşullar altında potansiyel bir anlam barındırdığına ikna etmek istedim" demiştir.² Bu kitapta *sorumluluk* temel bir kavramdır. Frankl'in amacı "başarılı" olmak değil, başkalarına yardım etmektir. Yaşadıklarını yazmanın bir sorumluk olduğuna inandığını kaydetmiştir.³ Yazarın yaşadıkları bir kâhyalık da olabilir.

Peki, Hristiyan yazarın başarısı ne olabilir? Bunun tek cevabı yoktur tabii.⁴ Ama genel olarak, Mesih ve Müjde gerçeğini sadık bir şekilde yazmak başarı sayılır sanırım. Örneğin, İskoçyalı pastör İain D. Campbell önde gelen bir Hristiyan yazardı. Çok iyi eğitim alan Campbell deneyimli çoban ve iyi vaizdi. 2012'de mezhebinin genel sekreterliğini yaptığı gibi, yıllarca ilahiyat fakültesinde hocalık yaptı. Bütün bunların yanı sıra Campbell Hristiyanlara hitaben 20'den fazla kitap yazdı. Görünüşe göre Campbell başarılı Hristiyan yazardı. Yazar idi diyorum çünkü 2017'de Campbell intihar etti. Meğer onlarca yıl herkesten gizli defalarca zina

işlemişti. Foyası ortaya çıkınca da ailesine ahlaksızlıklarını utanç verici ayrıntılarıyla itiraf ettiği halde devamında tövbekâr ruha sahip olduğunu hiç göstermemişti. Kiliseye itiraf etmeye, iyi vaiz ve teolog olarak tanınmaktan vazgeçmeye razı olmamıştı. Böylece kendi hayatına kıymıştı.⁵

Ne yazık ki, bu tekil bir hadise değildir. Doktrin, Kutsal Kitap, Müjde, hizmet, imanlı hayatı, Hristiyan danışmanlık vb. konularda ruhsal duyarlılık ve ustaca anlatım sergileyen bazı Hristiyan yazarların, özel hayatlarında korkunç ahlaksızlıkları saklıdır. Bu tam anlamıyla bir muammadır.

Ne diyelim? İyi yazan birinin mutlaka iyi insan olması gerekmiyor. Duruma göre, söz güçlü de olabilir, aciz de olabilir; kötülüğün kılıfı da olabilir, anlayış aracı da olabilir. Demek ki gerçek banknottan adeta farksız sahte para yapanlar olduğu gibi, ruhsal kalpazanlar da var. Yaşadıkları da bir nevi manevi kara para, gizlice harcarlar. Ama doğru Hristiyan yazar yaşadıklarını yazar, yazdıklarını yaşar. Özel hayatı, iç hayatı, saklı sermaye, gizli güvencedir. Öyle ki o gün Rab İsa, "seni hiç tanımadım" değil, "aferin iyi kölem" desin.

Yazar yaşar.

Sonnotlar

¹ Lawrence Block, *Telling Lies for Fun and Profit* (New York: William Morrow and Company, 1981) eserinde, "Burning the Raft at Both Ends," s. 118-122.

² Viktor E. Frankl, *İnsanın Anlam Arayışı* (İstanbul: Okuyan Us, 2021), s. 14.

³ A.g.e.

⁴ Not: Burada Hristiyan olan yazardan çok Hristiyanlığı yazıyla anlatan veya yansıtan Hristiyan yazarları kastetmek istiyorum. Hristiyan olarak şiir, roman, öykü gibi edebi eserleri, Hristiyanlıkla doğrudan ilişkili olmayan tarih, biyografi, bilim vs. konulu yazıları da yazan kişilerin imanı önemsiz değil, ama ön planda olmayabilir.

⁵ Dee Parsons, "Blindsided: The True Story of the Circumstances Surrounding the Death of Iain Campbell", *The Wartburg Watch*, 29.09.2017 < <http://thewartburgwatch.com/2017/09/29/blindsided-the-true-story-of-the-circumstances-surrounding-the-death-of-iain-campbell/> > (24.03.2022 tarihinde erişildi).

"Eğer dünyevi bir kral tarafından verilen bir görev bir onur olarak kabul ediliyorsa, Göksel bir Kral tarafından verilen bir görev nasıl olur da bir fedakârlık olarak nitelendirilebilir?"

David Livingstone

(1813-1873), Afrika'ya giden İskoç misyoner, bilim adamı ve kâşif

Matta'nın İsa Öyküsünde Egemenliği İskalamak

2) Kavrama Yetmezliğimiz

❑ *Chuck Faroe*

Bu yazı serisinin genel konusu, Tanrı'nın Egemenliği'ni ıskalamaktır. Bu konuyu Matta İncili'nin bağlamında işliyorum. İskalamak için bir hedef lâzım. Öyleyse Tanrı'nın Egemenliği nasıl hedeflenir? İlk yazıda Tanrı'nın Egemenliği kavramının öncelikle Tanrı'nın *nasıl hüküm sürdüğü* ile alakalı olduğunu savundum. O zaman Tanrı'nın nasıl bir kral olduğunu, nelere değer vererek krallığını sürdürdüğünü kavramalıyız. İlk yazımda, Matta'nın İsa öyküsünü anlatırken¹ Tanrı'nın Egemenliği'nin –hüküm sürme anlayışının– dünyanın gelmiş geçmiş bütün hükümetlerinkinden radikal bir şekilde farklı olduğunu gösterdiğini açıkladım. Matta, bu radikal farklılığı temsil etmek için, *Göklerin Egemenliği* terimini yaratmıştır.

Algılarımız nesnel değildir; insan olarak çoğu zaman görmeyi beklediğimizi görürüz. Geçen yazıda Göklerin Egemenliği'nin değer yargılarının benzersiz, alışılmadık olduğu için insanların onları *algılamakta* zorlandıkları gerçeğini işledim. Bu durumu ruhsal *algı bozukluğumuz* olarak

adlandırdım. Ama Matta'nın anlattığı İsa öyküsünde bu sorunun bir başka boyutu da sergilenir: Egemenliğin farklı tabiatı ve Mesih'in beklenmedik misyonu açıklandığı halde, İsa'nın öğrencileri açıklananları bir türlü kavrayamadılar. Bu, bir bakıma, madalyonun öbür yüzü: Ruhsal *kavrama yetmezliğimiz* olduğu için egemenliği ıskalarız.

İsa'yı izlemek için her şeyini bırakan öğrenciler, Tanrı'nın hükümranlılığını ve onun değer yargılarını bir türlü kavrayamadılar. Öğrenciler birkaç yıl süreyle İsa'nın yanında bulunarak O'nun yaptıklarına tanık oldular. İsa'nın öğrettiklerini bizzat kendisinden dinlediler. Ama yine de Matta 18'e geldiğimizde öğrenciler aralarında İsa'nın egemenliğinde hangisinin en yüksek statüye sahip olacağını hâlâ tartışıyorlardı. Nitekim İsa'ya, "Göklerin Egemenliği'nde en büyük kimdir?" diye sordular. İsa, özetle, onlara, "Bırakın en büyük olmayı, nüfuzsuz çocuk gibi alçakgönüllü olmayan kişi bile Göklerin Egemenliği'ne *asla* giremez" diyor (18:1-4; Markos 9:33-37 ile karşılaştırın). Pentikost Günü'nden başlayarak İsa'yı ve Müjdesi'ni sadakatle ilan eden elçiler bunlar mıymış!

Dört İncil, kilise için "kuruluş belgesi" işlevi görür. Bu konuda Talbot, İncillerin yazılışı hakkında şu tespitte bulunur: "[Dört İncil] geçmiş, güncel ve gelecekteki (olası) problemlerin farkındalığını yansıtabilir. Kuruluş belgesi olarak okurların hayatlarını üzerine kuracakları ve aracılığıyla biçimlendirecekleri temel değerleri ortaya koyar. İsa'nın izleyicileri olarak kimliklerinin ne olacağını gösterir." Matta İncili hakkında da şöyle devam eder: "Bu tespitin ışığında, Matta İncili'nin amacı, okurlarının Hristiyan kimliğini ve karakterini biçimlendirmektir."²

"Matta Tanrı Egemenliği dünyanın gelmiş geçmiş bütün hükümetlerinden radikal bir şekilde farklı olduğunu gösterdi."

Bu açıdan şunu sormalıyız: Matta, Pentikost Günü'nden sonra İsa öyküsünü yazarken, İsa'nın öğrencilerini nasıl tasvir etmeyi seçti? Bu tasvirin sebebi nedir? Matta okurlarının hangi olası problemlerle karşılaşacağını düşünmüştür? Mesih'teki kimliğimizi ve karakterimizi biçimlendiren hangi temel değerleri ortaya koymak istemiştir? Bu yazıda öğrencilerin tasvirine, bu tasvirin bazı eğitici amaçlarına, son olarak da, bu eğitici amaçların yerel kiliselere uyarlanmasına bakacağız.

Tasvir: Öğrenemeyen Öğrenciler?

Serinin ilk yazısında, anlatı eleştirisinin İnciller'in öyküsel özelliklerine dikkat ettiğini belirtmiştim. Bununla ilgili olarak da "öyküdeki karakterler ve onların tasvirlerine bakarak öykünün mesajının iletilmesinde nasıl rol oynadıklarını sormalıyız. İnsan gruplarının – sözgelimi, Matta'daki 'kalabalık,' 'Ferisiler' veya 'öğrenciler' gibi– karakter görevi görebileceğini unutmamalıyız" demiştim.³ Peki, Matta'nın İsa öyküsünde öğrenciler nasıl tasvir edilir? Aslına bakarsak öğrencilerin tasviri iki yönlüdür: hem olumlu hem de olumsuz.

Öğrencilerin olumlu tasvirlerinin bazılarını şöyle sıralayabiliriz: İsa, İsrail'e yönelik hizmetine başlarken ilk işi bazı öğrencileri birer birer çağırmaktı. İsa balıkçı kardeşleri (Simun ile Andreas ve Yakup ile Yuhanna) çağırdığında, onlar "hemen" balıkçılık mesleğini ve ailelerini bırakarak "İsa'nın ardından gittiler" (4:18-22; ayrıca bkz. 19:27-29). İsa, genel halka hitap etmenin yanı sıra öğrencilerine özel olarak öğretti (bkz. 4:23-5:1; 13:1-3,10-17,36,51-52). İsa on iki öğrencisini "elçi" olarak atadı, onlara yetki verdi ve kendini temsilen İsrail'e doğaüstü

belirtilerle Göklerin Egemenliği'ni duyurmaya gönderdi (10:1-42). Üstelik İsa gerçek aile üyelerinin öz annesi ve kardeşleri değil, öğrencileri olduğunu söyledi. Bunun nedeniyse, İsa'nın Göklerdeki Babası'nın isteğini yerine getiren insan olmalarıydı (12:46-50). Böyle olumlu tasvirlerle

"Öğrencilerin tasviri iki yönlüdür: hem olumlu hem de olumsuz."

bakılırsa öğrencilerin, biz okurları öğrencilik konusunda özendirilen, taklit etmeye değer örnekler oluşturduklarını düşünebiliriz. Ama konu bu kadar basit değildir. Matta'nın anlattığı İsa öyküsünde öğrencilerle ilgili olumsuz tasvirler daha ağır basar. Matta'da öğrencilerin olumsuz örnek teşkil etmeleri konusunda iki genelleme yapabiliriz: İsa'yı sık sık yanlış anladılar. Ayrıca, zayıf kaldıkları konularda zamanla yetkinleşmediler. Bunları açalım.

Matta en nihayetinde hangi amaçla İsa öyküsünü anlatıyor? Esasında, okurların Tanrı'nın isteği doğrultusunda İsa'yı Mesih olarak doğru anlayarak O'na iman etmelerini amaçlıyor.⁴ Bundan dolayı bu öyküde her şeyden önce Tanrı'nın bakış açısına güvenilir ve bu önemsenir.⁵ Matta, öyküsünde, Tanrı'nın isteğini ve bakış açısını nasıl gösterir? İsa'yla. O zaman okurlar olarak özellikle dikkat etmemiz gereken mesele, öyküdeki çeşitli karakterlerin İsa'yı nasıl algıladıkları, ne kadar doğru veya yanlış anladıkları ve O'na nasıl tepki gösterdikleridir. Bu doğrultuda da Matta'nın sözcük dağarcığında *idrak* etmekle ilgili kelimeler önemli bir yer tutar. İdrak kelimesini tecrübe etmek, algılamak, anlamak, olayın niteliklerini derinden kavramak, hatta yaşamak, benimsemek ve olgunlaşmak gibi çağrışımları içinde barındırdığı için özellikle kullandım burada.⁶ Kingsbury, Matta'nın Grekçe metninde *algılamak*, *anlamak* ve *teпки göstermek* ile ilgili kelimelerin çarpıcı bir sıklıkla geçtiğini gösterir.⁷ Peki, öğrenciler İsa'yı ve misyonunu doğru anladılar mı?

Matta'nın metnini redaksiyon eleştirisine dayanarak inceleyen birçok uzman bu soruyu "evet" diyerek yanıtlamıştır.⁸ Redaksiyon eleştirisi, özetle, "bir İncil'i daha iyi anlamak için onu kaynaklarıyla karşılaştıran bir yöntem" olarak tanımlanır.⁹ Sözgelimi, Matta'nın Markos'tan

önemli ölçüde kaynak olarak yararlandığı varsayılırsa, Markos'un sözlerinin Matta'ya uyarlanmış hali, istenen vurguyu işaret eder.¹⁰ Bu açıdan, Markos'ta öğrencilerin İsa'yı anlamadıklarını gösteren birtakım ifadelerin ya Matta'dan çıkarıldığı ya da daha olumlu yorumlandığı ileri sürülür.¹¹ Bu yoruma göre böyle ayetler önceden "kıt imanlı" öğrencilerin İsa'yı zamanla daha iyi anladıklarını göstererek İsa'nın ne kadar iyi bir öğretmen olduğunu vurgular. Ama bu yaklaşımın şöyle bir zayıf yönü var: Matta'daki olayların hepsi tutarlı bir bütünlük olarak anlaşılması gerekirken, ayrı ayrı ele alınan tekil bölümlerden yola çıkarak toplu bir anlam inşa edilir. Oysa, Matta'yı oluşturan bölümler anlatı eleştirisinin sağladığı bütünsel anlayışla, olayların öyküsel akışına bakarak ele alındığında farklı bir sonuca varılır. Anlatı eleştirisinden yana olanlar tarafından rağbet gören uzmanlar Matta'daki öğrencileri her konuda aynı görmezler tabii. Ama bu uzmanlar bir konuda ortak görüşe sahiptir: Matta, öğrencileri tasvir ederken hem olumlu hem olumsuz özelliklere değinir ama olumsuzlar daha baskındır. Üstelik öğrencilerin tasviri, onların İsa'yı yanlış anlamaya eğilimli olduklarını vurgular.¹²

Matta'da uygulanan anlatı eleştirisine dayalı bu yorumun şöyle bir püf noktası var: Karakterlerin söylediği bir sözü olduğu gibi kabul etmek yerine, o sözü öykünün akışı içinde, kimin hangi bakış açısıyla söylediğine dikkat etmeliyiz. Bunun önemli bir örneği de Matta 13:51'dir. Bu ayette şunu okuruz: "İsa [öğrencilere], 'Bütün bunları anladınız mı?' diye sordu. 'Evet' karşılığını verdiler." İsa öğrencilere benzetmeler hakkında açıklamalarda bulunduktan sonra bu soruyu sordu (bkz. Matta 13:36-53). Ama öğrencilerin anladıklarını kendi sözleriyle ("Evet, anladık!") doğrulamaları Matta'nın onlar hakkında anlatmak istediklerine uymayabilir.¹³ Carter, öğrencilerin Matta 13:51'deki yanıtlarını izleyen üç bölümde yaşadıkları inişli çıkışlı deneyimlere bakıldığında sergiledikleri özgüvenin isabetsiz olduğu gözleminde bulunur.¹⁴ Kaldı ki, öykünün ilerleyen olaylarında İsa'yı sık sık yanlış anlayan öğrenciler karşımıza çıkar.¹⁵ Sözgelimi, Matta 16:12 ve 17:13 ayetlerinde öğrenciler "anladılar" denir. Ama bu ayetlere öykünün akışı bağlamında bakılırsa, ne İsa'nın iyi öğretmenliği ne de öğrencilerin anlayışlı olmaları vurgulanır. Tersine, öğrencilerin İsa'nın dediklerini anlayamamaları vurgulanır. Bu ayetlerde "o zaman... anladılar" denir. Yani, İsa dediklerini onlara anlatmak zorunda kaldı.

"Karakterlerin söylediği bir sözü olduğu gibi kabul etmek yerine, o sözü öykünün akışı içinde, kimin hangi bakış açısıyla söylediğine dikkat etmeliyiz."

Ayrıca, yukarıda belirttiğim gibi öykünün sonuna kadar değişmezler; zayıf kaldıkları anlayış ve iman konularında zamanla yetkinleşmezler. Bir yandan İsa'yı izlemek için her şeyi bıraktılar ve her şeye rağmen O'nu izlemekten vazgeçmediler, diğer yandan İsa'nın sözleriyle ve hayatıyla ilan ettiği Göklerin Egemenliği'ni, Mesih İsa'nın misyonunu ve öğrenci olarak kendi rollerini bir türlü kavrayamadılar.¹⁶ Matta 16:23'te İsa'nın Petrus'a (ve Petrus'un temsil ettiği bütün öğrencilere) söylediği "Düşüncelerin Tanrı'ya değil, insana özgüdür" sözü öykünün düğüm noktasıdır.¹⁷ Matta'da öğrenciliği aksatan temel sorun da bu "zihniyet çatışması"dır. Matta'da İsa öğrencilerine dört defa "kıt imanlı" diyerek hitap eder (6:30; 8:26; 14:31; 16:8, ayrıca bkz. 17:20). Bu terim öğrencilerin yetkinleşememe sorununu anlatır. Onlar İsa'yı reddeden veya O'na karşı çıkan *imansızlar* değiller. Ama O'nu izlerken korku, kuşku ve anlayışsızlıktan da kurtulamıyorlar. Brown Matta'nın bu vurgusunu şöyle dile getirir:

Matta'da öğrencilerin "kıt iman" İsa'nın yetkisinin hem kendi kişisel emniyetlerini ve ihtiyaçlarını (8:26; 14:31; 6:30; 16:8) hem de İsa'nın onları atadığı hizmet görevini (17:20) kapsayacağına yeteri kadar güvenemedikleri anlamına gelir. Öğrencilerin

gündelik ihtiyaç kaygısı (6:30); korku ve ürkekliği (8:26); kuşkusu (14:31) ve anlayışsızlığı "kıt iman"larının birer göstergesiydi.¹⁸

Matta, çarpıcı bir ayrıntıyla, bu durumun öykünün sonuna kadar değişmediğini gösterir. Öğrenciler Celile'deki dağda, dirilmiş olan İsa'yı "gördükleri zaman O'na tapındılar. Ama bazıları kuşku içindeydi" (Mat. 28:17). Matta için kuşku "kıt iman"ın belirtisidir.¹⁹

Tasvirin Eğitici Amacı: "İdeal" Öğrenci Vizyonu

Peki Matta, anlattığı İsa öyküsünde öğrencileri bu şekilde tasvir etmekle ne amaçlamıştır? Özetle, Matta okurlara İsa'nın "ideal" öğrencisinin nasıl olacağını göstererek onların İsa'yı o şekilde izlemelerini özendirmeyi amaçlamıştır.²⁰ Bu amacın sağlanmasına yönelik yöntemleri birkaç noktaya açalım:

Öğrencilerin hem olumlu hem de olumsuz tasvirleriyle okurlarda çifte tepkinin uyandırılması amaçlanır. Öykünün ilk kısmında İsa'yı izlemek için her şeyini bırakan, O'nunla birlikte hizmet etmeye çağrılan öğrenciler, okurlarda hayranlık ve özdeşleşme arzusu uyandırır. Fakat öykü ilerledikçe İsa'yı yanlış anlayan, kuşku ve korkuya kapılan, hizmette başarısızlığa uğrayan, aralarında rekabet eden, en kritik anda da İsa'yı bırakıp kaçan –ve Petrus'un durumunda O'nu inkâr eden– öğrenciler, okurları daha çok ibret almaya yönlendirir.

"Matta okurlara İsa'nın 'ideal' öğrencisinin nasıl olacağını göstererek onların İsa'yı o şekilde izlemelerini özendirmeyi amaçlamıştır."

Bu doğrultuda öğrencilerin olumsuz ("ideal" olmayan) tasviri, işlevsel olarak, bir zemin oluşturur. Matta, bu zemin üzerinde bazı olumlu ("ideal") öğrencilik örneklerine odaklanır. Tabii ki en başta İsa Mesih'in kendisi bu konuda en önemli örneği oluşturur; eninde sonunda "ideal" öğrenci olmanın esası Mesih'e benzer olmaktır. Ama bunun yanı sıra, ilginç ve çarpıcı şekilde, öyküde küçük rol oynayan beklenmedik yardımcı karakterler –kadınlar ve

Yahudi olmayanlar– İsa'nın hayran kaldığı iman ve anlayışı sergileyerek "ideal" öğrenciliğin ne olduğunu gösterir (bkz. sözgelimi, 8:5-13'teki yüzbaşı ve 15:21-28'deki Kenanlı kadın).

Ayrıca, öğrenciler işlevsel olarak İsa'nın Göklerin Egemenliği hakkındaki öğretilerine dikkat çeker. İsa'nın Matta'daki beş "vaaz"ı öğrencilik anlayışımıza tabii ki son derece önemli katkıda bulunur (bkz. 5–7. bölümler, 10. bölüm; 13. bölüm; 18. bölüm; 24–25. bölümler). Ama bu derslerin yanı sıra (ve bazen bu derslerin akışının bir parçası olarak) öğrencilerin soruları ve yanlış anlamaları okurların dikkatini İsa'nın açıklamalarına yönlendirir.

Son olarak, öğrenciler öykünün sonuna gelindiğinde dahi yetkinleşemedikleri halde ulusları İsa'nın öğrencileri olarak yetiştirmekle, O'nun buyurduğu her şeye uymalarını öğretmekle görevlendirilir. Onları bu çağrıya ne yeterli kılabilir? İsa'nın, Kutsal Ruh aracılığıyla "dünyanın sonuna dek her an [onlarla] birlikte" olması!²¹

Uyarılama: Öğrencilik Çıtasını Nereye Koymalıyız?

Bu denli teknik noktaları okuyan bir imanlının, "Fasafiso yöntem tartışmalarına girmeden Matta'yı 'olduğu gibi' okuyamaz mıyız?" diye sorası geliyordur belki. Aslına bakarsak, "Kimse Matta'yı, daha genel olarak da Kutsal Kitap'ın herhangi kısmını, 'olduğu gibi' okuyamaz" demek ne züppelik ne de insafsızlıktır, sadece gerçekçiliktir. Farkında olmayabiliriz ama herkesin Kutsal Kitap okuyuşu teorik anlayışlar içerir. Bizi Rab'de yetiştiren abi veya ablanın yaklaşımından, pastörün verdiği vaazlardan, beğendiğimiz öğretmenlerin derslerinden ve

öğütlerinden, okuduğumuz kitaplardan ve değişik değişik diğer yerlerden Kutsal Kitap'ın "doğru" okunuşuyla ilgili anlayışlar özümsemiştir. Ayrıca, içinde yaşadığımız çağ, yer, kültür, altkültür, eğitim düzeyi, ekonomik durum, sınıfsal tabaka vs. kaçınılmaz olarak Kutsal Kitap'ta okuduklarımızı algılayışımızı bir yere kadar etkileyecektir. Böyle gerçeklere karşı Kutsal Kitap'ın özellikleri ve uygulayacağımız yorumlama süreci hakkında yapılan bilinçli çalışmalar bizi Kutsal Kitap'ı "zaten nesnel, yalın ve sağduyulu şekilde" okuduğumuzu sanmak gafletinden kurtarabilir.

Bu demek değil ki, Kutsal Kitap'ı okumak için hep teknik konulara girmek zorundayız. Bu yazıda ileri sürdüğüm yorumların da mutlaka doğru olduğunu iddia edemem. Bu tür bir yazıya "deneme" denir. Deneme, yazı türü olarak, kişinin "bir konuda duygu, düşünce ve görüşlerini paylaşmak amacıyla kesin hükümlere varmadan samimi bir üslupla yazdığı" yazıdır.²² Siz okurlar argümanlarımın ve tespitlerimin akla yakın ve yararlı olup olmadığını düşünüp taşınacaksınız. Ama özellikle önderlik, öğretmenlik, çobanlık veya başka hizmet yapıyorsak, Müjde'yi ve Kutsal Yazıları her zaman daha iyi anlamayı ve daha doğru iletmeyi amaçlamalıyız. Nitekim Pavlus Timoteos'a, "Kendini Tanrı'ya makbul, gerçeğin bildirisini doğru kullanan, alını ak bir işçi olarak sunmaya gayret et" demiştir (2Ti. 2:15). Buna bağlı olarak gayretimiz teknik bilgilerle övünmek değil, Rab'bin önünde, kendimizin ve diğer kardeşlerin yararına Kutsal Yazıları sadık bir şekilde anlamak ve anlatmaktır. Bu yazı serisi de bu doğrultudadır: Matta İncili'nin öğrencilikle ilgili mesajını daha iyi anlarsak, öğrenci olma ve öğrenci yetiştirme girişimlerimizde, Rab'bin inayetiyle, daha bilinçli ve etkili olabiliriz.

Howard Hendricks adlı değerli bir öğretmenin sevdiğim bir sözü var: "Kutsal Kitap'ın bakış açısını bilip yapmamak, bilmemek demektir."

O zaman bu yazıda işlenen konular yerel kilise düzeyinde, hizmetle ilgili somut girişimlerde nasıl uyarlanabilir? Aklımda üç öneri var: öğrenci yetiştirme sürecini yavaşlatalım, Rab'be güvenimizi arttıralım ve kardeşlere yönelik beklentilerimizi azaltalım. Bunlara sırayla kısaca bakalım.

"Kutsal Kitap'ın bakış açısını bilip yapmamak, bilmemek demektir."

Az Olsun, Öz Olsun

Bu yazıda açıklanan öğrencilik anlayışı geçerliyse, İsa'nın öğrencisi olmak ve başkalarını İsa'nın öğrencileri olarak yetiştirmek kolay değil, zor bir süreçtir. İlk yazıda gördüğümüz gibi, Göklerin Egemenliği'nin değerleri bildiğimiz her şeyden o kadar farklı ki, doğru algılamamız neredeyse imkânsızdır. Bu yazıda da işlendiği üzere Matta, İsa öyküsünü anlatırken, İsa'yı izlemeye niyet eden kişilerin ne kadar zayıf ve anlayışsız olduğunu vurgular. İsa'nın bizzat kendisi öğrencileri eğitmekle uğraşırken çok başarılı olamadı! Matta'nın amacı, tabii ki, bizi umutsuzluğa düşürmek değil. Ama bu portre bizi mutlaka düşündürmeli, öğrenci yetiştirmeye daha temkinli yaklaşmamızı sağlamalıdır. Yeni imanlının Mesih'i izlemek için dar kapıdan girmesini teşvik ettikten sonra, yaşama götüren çetin yolda yürümelerine rehberlik edemez miyiz? Hizmetin amacı yalnızca insanların "Rab'be gelmeleri" ve hatta vaftiz olmaları değil. Pavlus, Müjde yayma hizmeti hakkında şunu demiştir: "Her insanı Mesih'te yetkinleşmiş olarak Tanrı'ya sunmak için herkesi uyararak ve herkesi tam bir bilgelikle eğiterek Mesih'i tanıtıyoruz" (Kol. 1:28). Yeni imanlıyla öğrencilik dersleri haftada bir yaparsak, süreç nasıl olur? Geçen hafta diri kurban olmak konusunu işledik. (Evet, anladım.) Bu hafta bize karşı günah işleyenleri bağışlamak ve düşmanlarımızı sevmek konusunu işledik. (Evet, bunu da belledim.) Haftaya "durmadan dua edin" konusunu işleyeceğiz. (Güzele benziyor! Bu konuda pek zorlanacağımı sanmıyorum!) Tabii ki burada size biraz komiklik yapıyorum... Ama atalar

ne demiş? Damlaya damlaya göl olur. Matta'nın öğrencilik anlayışını yerel kilise hizmetlerimizde uyarlamaya çalışacaksak, ciddiyetle kendimize, "Öğrenci yetiştirmek sürecini yavaşlatmak için, daha esaslı kılmak için neler yapabiliriz?" sorusunu sormalıyız. İçinde bulunduğumuz durumda, acaba, bu sorunun somut yanıtları ne olabilir?

Mesih Odaklı Olmanın Üç Hali

Gördüğümüz gibi, Matta'nın anlattığı İsa öyküsünde Onikiler kahraman değildir. Kahraman, Babası Tanrı'nın isteğini tam anlamıyla yerine getiren Rab İsa Mesih'tir. Yukarıda da değindiğimiz gibi, Öğrenciliğin Mesih'e yönelik üç boyutu var: (1) Mesih'i tanıyarak izlemek, (2) Mesih'in hayatıyla ve sözleriyle tanıttığı Göklerin Egemenliği'nin radikal değerlerini benimsemek ve (3) Mesih'in bizi yeterli kılmak için Ruh'uyla sürekli bizimle birlikte olması. Genel olarak bu olayların farkındayız. Öğrenci olmak O'nu izlemek demek tabii ki. İmanlı olarak düşüncemizin değişmesiyle yenileneceğimizi ve Ruh'a güvenmemiz gerektiğini de biliriz. *Ama yerel kiliselerimizde, girdiğimiz hizmetlerde, Matta'nın ortaya koyduğu bu "ideal" öğrenci anlayışını benimsemek için hangi somut adımları atabiliriz? Öğrenci olmak, sürekli ve bilinçli bir şekilde Mesih'e bağlanmak anlamına geldiğini bellek ve belletmek için neler yapabiliriz?*

"Matta'daki öğrencilerin tasvirinden edinmemiz gereken bir bilinç şu ki, İsa'nın öğrencileri hâlâ 'olma süreci' içindedir."

"Kardeş" Olma Çıtasını Aşağıya Almak

Matta'daki öğrencilik anlayışı sanki çelişen bazı realiteleri içinde barındırır. Bir yandan yüce bir olgunluk ve adanmışlık amaçlanır. İsa, "göksel Babanız yetkin olduğu gibi, siz de yetkin olun" diye buyurduğu gibi, bize "Ardımdan gelmek isteyen kendini inkâr etsin, çarmıhını yüklenip beni izlesin"

de diyor (5:48; 16:24). Öbür yandan da imanlı kardeşin alelade hataları yapması ve hatta günah işlemesi beklenebiliyor. Nitekim İsa bize, "kardeşinin sana karşı bir şikâyeti olduğunu anımsarsan..." ve "Eğer kardeşin sana karşı günah işlerse..." diyor (5:23; 18:15). Matta'daki öğrencilerin tasvirinden edinmemiz gereken bir bilinç şu ki, İsa'nın öğrencileri hâlâ "olma süreci" içindedir: yanılır, zayıf düşer, üzer, hayal kırıklığına uğratar. Dünyadaki ilişkilerde bunlar olunca insanlar alınır, küser, bozuşur. Ama Göklerin Egemenliği'nde bu böyle olmaz. Günaha göz yummayız ama her zaman insafı ve yapıcı olmalıyız. Gene, kendi kendimize soralım: *Yerel kilisede, öğrenciler yetiştirirken, kardeşlere yönelik beklentiler çıtasını aşağıya almak için somut olarak ne yapabiliriz? Kendi ilişkilerimizde de kardeşlere olumlu örnek teşkil etmek için hangi somut adımları atabiliriz?*

Bu yazının sonunda, deneyimli çoban Eugene Peterson'ın şu anlamlı sözleriyle sizi baş başa bırakmak istiyorum:

Arkadaşlar, yüce, muhteşem realitelerin tadına vardık. Yaratılış! Kurtuluş! Diriliş! Ama vaftiz sularından sıyrılsıklam çıkıp etrafımıza bakındığımızda, vaftiz olanlar topluluğunu oluşturan insanların bizden farksız olmasına şaşırıp kalırız! Pişmemiş, henüz olmamış, sinir hastası, sürçüp duran, çoğu zaman ilahileri akortsuz söyleyen, unutkan, hoyrat. Tanrı, önemini ebediyen yitirmeyen tüm bu muhteşem realiteleri bizim gibi insanların ellerine nasıl teslim etmiş, inanabiliyor musunuz? Birçok insan, imanlılar topluluğunu oluşturan insanlara iyice bakar, bu soruyu üzgün üzgün "Hayır" diye yanıtlar. Fakat Tanrı'nın sevdiklerinden oluşan topluluğunda sevgiyle yaşamamanın bir türlü bitmeyen zor hedefi işte budur. Buna alışsak iyi olur.²³

Sonuç

Bu serinin ilk yazısında Göklerin Egemenliği'nin radikal farklılığı yüzünden ne kadar zor algılandığı konusu işlendi. Bu yazıda da İsa'nın öğrencileri olmaya çağrılan insanların, doğal tabiatları itibarıyla, bu egemenliği kavramakta ne kadar güçlük çektikleri konusu işlendi. Bu iki yazıda belirtildiği gibi, bu sorunun temelinde bir "zihniyet meselesi" yatmaktadır. Düşünün: Petrus gibi bir insan, İsa'yı izlemek için mesleğini, ailesini, her şeyini bıraktı. Yine de, onun zihniyeti Tanrı'nın isteğine temel bir düzeyde aykırıydı. Bu durumu nasıl anlayabiliriz? Petrus'un –ve hepimizin– zihniyeti nasıl oluşur? Üstelik, bu zihniyet oluşumu meselesi İsa'nın öğrencisi olmamızı ve başkalarını İsa'nın öğrencileri olarak yetiştirmemizde nasıl bir rol oynar? Bu serinin üçüncü yazısında bu konuya bakacağız. **E**

Sonnotlar

- ¹ "Matta'nın İsa öyküsü" terminolojisi *anlatı eleştirisi* yaklaşımını yansıtır. Anlatı eleştirisi hakkında bilgi edinmek için serinin ilk yazısına bkz. Chuck Faroe, "Matta'nın İsa Öyküsünde Egemenliği İskalamak: 1) Algı Bozukluğumuz," *e-manet* sayı 64 Ekim-Aralık 2021, s. 9-15. [Bundan sonra, "Algı Bozukluğumuz"]
- ² Charles H. Talbert, *Matthew* (Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2010), s. 9.
- ³ Bkz. "Algı Bozukluğumuz," s. 10.
- ⁴ Jack Dean Kingsbury, "The Rhetoric of Comprehension in the Gospel of Matthew", *New Testament Studies* 41 (1995), s. 377.
- ⁵ Jack Dean Kingsbury, *Matthew as Story*, 2nd ed., rev.enl (Philadelphia: Fortress Press, 1988), 11–13, 34n.118.
- ⁶ Bkz. İlhan Ayverdi and Ahmet Topaloğlu, *Misalli büyük Türkçe sözlük: asırlar boyu târihi seyri içinde*, 4. baskı (İstanbul: Kubbealtı Lugatı, 2011), s. 1352–53.
- ⁷ Kingsbury, "The Rhetoric of Comprehension in the Gospel of Matthew", s. 359–61. Söz gelimi, *algılamak* (perception) konusunda, göz, görmek, bakmak, kulak, duymak, işitmek gibi kelimeler; *anlamak* (cognition) konusunda da, bilmek, anlamak, bellemek, tanımak, tanıtmak gibi kelimeler; *tepki göstermek* (reaction) konusunda da, tövbe etmek, [Rab'be] dönmek, kabul etmek, sendeleyip düşmek, iman etmek, tapınmak gibi kelimeler.
- ⁸ Bu yorumu savunan bilginlere genel bakış için bkz. Jeannine K. Brown, *The Disciples in Narrative Perspective: The Portrayal and Function of the Matthean Disciples*, Society of Biblical Literature Academia Biblica, No. 9 (Atlanta, Georgia: Society of Biblical Literature, 2002), s. 3–18.
- ⁹ Jeannine K Brown, *The Gospels as Stories: A Narrative Approach to Matthew, Mark, Luke, and John* (Grand Rapids, Michigan: Baker Academic, 2020), s. 195.
- ¹⁰ Burada, Matta'nın Markos ve diğer kaynaklardan yararlandığı düşüncesi, yazdığı İncil'in Tanrı esinlemesi olmadığı anlamına gelmez. Kaynaklardan yararlanarak "editörlük" yapmak, Kutsal Ruh'un denetimi altında yazarlık yapmaya aykırı sayılmamalıdır; bkz. Luka 1:1-4. Matta'yı özellikle redaksiyon eleştirisi açısından işleyen önemli bir eser olarak bkz. Robert H. Gundry, *Matthew: A Commentary on His Handbook for a Mixed Church under Persecution*, 2. basım (Grand Rapids, Michigan: W.B. Eerdmans, 1994).
- ¹¹ Sözgelimi Matta 13:14-15; 13:19,23,51; 14:31-32; 16:9,12; 17:9,13,23. Brown, *The Disciples in Narrative Perspective*, s. 7.
- ¹² Brown, s. 18.
- ¹³ Brown, s. 110–11; Jeannine K. Brown and Kyle Roberts, *Matthew*, The Two Horizons New Testament Commentary (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans Publishing Co, 2018), s. 134–35.
- ¹⁴ Warren Carter, *Matthew: Storyteller, Interpreter, Evangelist*, düzeltilmiş basım (Peabody, Massachusetts: Hendrickson Publ, 2004), s. 220.
- ¹⁵ Bu kısa yazıda bu olayları sıralamam mümkün değildir. Biraz vakit ayırarak Matta'yı bu açıdan –öğrencilerin nasıl tasvir edildiğine özellikle dikkat ederek– okumanızı tavsiye ederim!
- ¹⁶ Brown, *The Disciples in Narrative Perspective*, s. 91, 119–20.
- ¹⁷ Bkz. "Algı Bozukluğumuz," s. 11-12.
- ¹⁸ Brown, *The Disciples in Narrative Perspective*, s. 119; Ayrıca bkz. Andries G. Van Aarde, "Little Faith: A Pragmatic-Linguistic Perspective on Matthew's Portrayal of Jesus' Disciples," *In Die Skriflig/In Luce Verbi* 49, No. 1 (04.03.2015).
- ¹⁹ Matthias Konradt and M. Eugene Boring, *The Gospel According to Matthew: A Commentary* (Waco, Teksas: Baylor University Press, 2020), s. 441-442. Matta'da, burada kuşku olarak çevrilen Grekçe kelime yalnızca 14:31'de kıt imanlı olmak bağlamında geçer.
- ²⁰ Brown'ın bu konudaki yorumunu doğru buluyorum; bu bölümde açıklanan noktalar Brown'ın tespitlerini yansıtır. Brown, *The Disciples in Narrative Perspective*, Öncelikle s. 121-146; Brown and Roberts, *Matthew*, s. 334–55 ("Thinking Theologically with Matthew: Discipleship").
- ²¹ Yuhanna 13–17 bölümlerindeki belirgin Kutsal Ruh öğretisinin aksine, Matta, anlattığı İsa öyküsünde ölçülü bir Kutsal Ruh öğretişini ustaca ortaya koyar.
- ²² "Deneme Yazı Türü ve Özellikleri", *Türk Dili ve Edebiyatı*, < https://www.turkedebiyati.org/yazi_turleri/deneme.html > (24.03.2022 tarihinde erişildi).
- ²³ Eugene H Peterson, *As Kingfishers Catch Fire* (New York: WaterBrook, 2017), s. 40.

Hristiyanlar ve İlk Hastaneler

▼ *Timothy S. Miller*

☞ *G.D.*

Modern Batı, antik Yunanistan ve Roma'ya çok şey borçludur, buna anayasal hukukun yapı taşları ve akademik kolların geleneksel kategorileri de dahildir. Bizim bilimsel terimler bile Grekçe ve Latince'den gelir. Ne var ki, modern Batı uygarlığına hastaneleri Grek Roma dünyası vermedi. Bu kurumlar ilk olarak İ.S. 4. yüzyılda Roma İmparatorluğu'nun Yunan (doğu) yarısındaki Hristiyan kiliseleri tarafından örgütlenerek ortaya çıktılar.

Bergama'daki Asklepeion tedavi merkezi
Kaynak: Yılmaz Oevuenc – Flickr. CC-BY 2.0 izniyle kullanıldı.

Antik Yunanistan'da, ciddi şekilde hasta olanların mucizevi ilahi şifa bulmak için geldikleri tedavi merkezleri –tıp tanrısı Asklepios'un (Latince "Asclepios") tapınakları– vardı. Roma lejyoner askerler için revirler kurmuştur. Yine de Hristiyanlar, bu tür bir yardıma ihtiyacı olan herkese bilimsel tıbbı dayalı oda, yemek dahil konaklama ve tedavi edici bakım sunmak üzere tasarlanmış kamu hastanelerini ilk açanlar oldu. Bu hastaneler, Grekçede *xenodocheia*¹ veya *xenones* (pansiyon veya darülaceze) olarak bilinen, daha önceki Hristiyan sosyal yardım kurumlarından evrimleşmiştir.

Sosyal Yardıma Öncülük Etme

312 yılında İmparator Konstantinus Hristiyanlığı kabul etti ve Hristiyan inancı Roma İmparatorluğu'nda hâkim konuma geldi. Piskoposlar, çoğu zaman Mesih'in açları doyurma, evsizlere barınak olma ve hastaları ziyaret etme buyruğuna (Mat. 25) sadık kalarak kamusal liderlik rollerini üstlendiler. Dördüncü yüzyıl kilisesi büyürken Doğu Roma İmparatorluğu'nun kırsal bölgelerinde nüfus arttı. Kırsal kesimdeki aileler genişledikçe daha genç çocuklar iş bulmak için köylerden şehirlere göç etti. Bağışıklık sistemleri, kentsel alanlarda karşılaştıkları yeni hastalıklara dirençli değildi. Bunların en kötüsü arasında da dördüncü yüzyılda artmaya başlayan cüzam vardı. İhtiyaç büyüktü: Hristiyanlığın yeni önem kazanmasıyla birlikte insanlar kiliselerden daha da çok yardım ister olmuşlardı. Böylelikle piskoposlar da *xenodocheia*'yı her zamankinden çok daha fazla insana maddi yardım sağlayabilecek yeni bir tür sosyal yardım kurumu olarak tesis ederek bu ihtiyacı karşıladılar.

Hristiyan *xenodocheia*, evsiz erkek ve kadınların temiz yataklar, besleyici yemekler ve yeni giysiler bulabilecekleri yoksullar evi olarak başladı. Bu yoksullar evleri, evleri olan ancak ailelerini besleyemeyen yerel sakinlere de destek sağladı. Bu hayırsever kurumlar giderek daha çok sayıda muhtaç insana hizmet etmek için büyüdükçe, dördüncü yüzyıl piskoposları

bu maliyetli hizmetlerinin yalnızca pazar ayinlerinde imanlıların verdiği bağışlarla finanse edilemeyeceğini anladılar. Bu nedenle varlıklı olan Hristiyanlara *xenodocheia*'ya malikâneler bağışlamaları için yalvardılar. Hatta bazıları, masrafları karşılayabilmek adına vergi gelirleri tahsis etmeleri için imparatorları ikna etmeyi bile başardılar.

Hristiyan *xenodocheia* o kadar başarılı oldu ki, Hristiyan olmayan bir imparator tahta çıktığında –İmansız Julianus (İ.S. 361-363)– pagan hayırseverliğinin bariz kalitesizliğinden utandı ve Hristiyan hayırsever kurumlarıyla rekabet edebilmek için bir pagan *xenodocheia* ağı kurmaya çalıştı. İmparatorun bu yaptığı, imparatora bağlı geleneksel çoktanrıcuların pek çoğunun tam da bu tür kuruluşlar yüzünden Hristiyanlığa yöneldiğini fark etmesinden kaynaklı kurnazca bir din yayma hareketiydi. Julian bir pagan baş kâhine yazdığı bir mektupta şunları iddia etti: "Hiçbir Yahudi dilenmek hiç zorunda kalmazken ve dinsiz Celileliler [Hristiyanlar] sadece kendi yoksullarını değil, bizimkileri de desteklerken, halkımızın bizden yardım alamadığını tüm insanların görmesi utanç vericidir."²

Hristiyan sosyal hizmetlerindeki büyüme uzmanlaşmayı sağladı. İ.S. 350'lerde, Sebasteia'dan (günümüzdeki Sivas'tan) Hristiyan manastır lideri Eustathius ve onun kent keşişleri topluluğu, sosyal açıdan en görünür hasta sınıfına, cüzamlılara hizmet eden yeni bir tür *xenodocheion* geliştirdi. Eustathius, 355'te Sebasteia'nın dışında bir *leprosarium* (cüzam hastanesi) kurarak, tıbbın çare bulamadığı, ancak yine de yiyecek, barınak ve akıntılı yaraları için banyoya ihtiyaç duyan bu hastalara bakım sağladı. Aynı zamanda, *xenodocheia* diğer muhtaç insan gruplarına hizmet etme konusunda da uzmanlaşmaya başladı. Cüzamlılar için uzun süreli bakım sunanların yanında, evsiz yoksulları barındırmak için özel bir misyonu olan başkaları da ortaya çıktı. Üçüncü bir tür *xenodocheion*, tedavi edilebilir hastalıkları iyileştirmeye odaklandı. Böylece yoksullar evlerinden hastaneye dönüşüm başlamış oldu.

Khrysostomos: "İsa'yı onurlandırın; fakirini doyurun."

390 yılı civarında, o zamanlar Antakya'da (Suriye) usta bir vaiz olarak görev yapan rahip İoannes Khrysostomos, Antakya'daki Hristiyanlar tarafından yürütülen iki ayrı hayırsever tesisinden söz eder. Biri cüzamlılar ve tedavisi olmayan kanserli insanlar için bir *leprosarium*du (cüzam hastanesi). Diğerine *xenon* (*xenodocheion*'un eş anlamlısı) adını verdi. Burada "her çeşit hastalığın nedeni, garip hastalık biçimleri ve birçok farklı ıstıraba sahip" olan hastalar görülüyordu. Khrysostomos doktorlardan bahsetmez, ancak daha sonra Konstantinopolis piskoposu olarak *nosokomeia* (hastalar için yerler) adını verdiği iki kurum inşa etti. Bunların üzerine din adamlarını denetçi olarak atadı ve onların gözetimine bakım personeli olarak çalışan doktorları ve kentteki keşişleri görevlendirdi. Bu şifa evleri için tuttuğu aşçılar bile tıbbi bir amaca hizmet ediyordu: Grek tıbbında diyet, hastalıkları iyileştirmenin hayati bir parçası olarak görülüyordu.

Khrysostomos, vaazlarından birinde, Hristiyanların fakir ve hastalara hizmet etmelerinin temel sebeplerini açıkladı:

*Mesih'in bedenini onurlandırmak mı istiyorsun?
Çıplakken O'nu görmezden gelme. Dışarı çıktığında O'nu*

İoannes Khrysostomos

Kaynak: <http://1.bp.blogspot.com/-ByA8q4xbrCM/VKVVWR09125I/AAAAAAAAsZE/xYkrXEOsJR4/s1600/chryso stom.jpg>

*soğukta ve kötü giyinmiş haldeyken görmezden geleceksen, ipekler giyinmiş halde tapınakta boşuna O'na saygı gösterme! "Bu benim bedenimdir" diyen ile "Acıkmıştım, bana yiyecek vermediniz," ve "Bu en basit kardeşlerimden biri için yaptığınızı benim içinde yapmış oldunuz" diyen aynıdır. Kardeşin açlıktan ölüyorken, komünyon masasının altın kadehlerle dolu olması neye yarar?*³

Bu sözlerde bir azarlama tonu duyuyorsanız, Khrysostomos'un vaazlarının ortak temasını yakalamışsınız demektir: Yoksullar acı çekerken hiçbir şey yapmayan zengin kilise üyelerinden ötürü duyduğu hayal kırıklığı.

Khrysostomos bu hastaneleri açtıktan birkaç yıl sonra, Asya İli'nde bulunan Ancyra'nın (Ankara) piskoposu Nilus, hastaneyi dünya ve içinde yaşayan ruhsal hastalar için bir metafor olarak kullandığı bir mektup yazdı. Bir hastane doktoru gibi, Mesih de her hastayı ruhsal sağlığını geri kazanması için doğru ilaçları ve diyeti belirlemek adına muayene eder: "Bu çağın hastanesinde hasta insanlar çok. Aynı ilaç hepsine uymaz ve aynı diyet herkese uygun değildir. Hekim (İsa), her hastaya uygun ilaçları ve diyeti belirler."⁴ Dördüncü yüzyılın sonuna gelindiğinde herkes bir Hristiyan hastanesinin ne olduğunu biliyordu.

400 yılından sonra Roma İmparatorluğu ikiye bölündü. Grek yarısı Bizans İmparatorluğu olarak hayatta kaldı, ama Latincenin egemen olduğu Batı yarısı Germen kabileler tarafından istila edildi. Bizans İmparatorluğu'nda hastaneler gelişmeye devam etti. Bizans'ın başkenti Konstantinopolis'teki sofistike bir hastaneyle (Christodotes Xenon) ilgili yedinci yüzyıldan kalma büyüleyici bir tasvire sahibiz. Bu tasvire göre, Konstantinopolis piskoposunun emrinde çalışan bir memur hastanenin mali ve yasal işlerini yürütüyordu, ancak iki başhekim, tıbbi prosedürleri denetlemek için iki ayda bir dönüşümlü olarak hasta bakımını denetliyorlardı. Nöbetçi başhekim her gün tedaviyi izlemek için her hastayı ziyaret ediyordu; tıpkı Nilus'un metaforunda İsa'nın yaptığı gibi. Bu başhekimlerin altında, küçük cerrahi müdahaleler gibi temel işlemleri yapan eğitilmiş tıbbi asistanlar vardı. Onların da altında, geceleri yatakları temizleyen ve fenerleri yakılı tutan hizmetliler (hademeler) geliyordu.

638 yılından sonra tekrarlanan Müslüman saldırılarına rağmen, Bizans İmparatorluğu 1453'teki çöküşüne kadar hastaneleri desteklemeye devam etti. Konstantinopolis'te bulunan en büyük hastanelerden bazılarını imparatorlar kendileri finanse etti.

Kaynak: "From poorhouse to hospital", *Christian History Magazine*, Sayı 101, 2011

< <https://christianhistoryinstitute.org/magazine/article/from-poorhouse-to-hospital> > (24.03.2022 tarihinde erişildi). İzin ile kullanıldı.

Sonnotlar

¹ *Xenodochium*: Türkçesi ksenodokyum, Orta Çağ'da yabancıların konaklaması için yapılmış bina.

²D. Brendan Nagle and Stanley M. Burstein, *The Ancient World: Readings in Social and Cultural History* (Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, 1995) s. 314-315.

³ Megan McKenna, *Like a Hammer Shattering Rock: Hearing the Gospels Today* (New York: Crown Publishing Group, 2013) s. 154-155.

⁴ Peter Van Minnen, *Ancient Medicine in its Socio-Cultural Context*, 1. Cilt (Leiden, Hollanda: Brill, 2020), s. 159.

Yüreğin Putları

2. Bölüm: Hristiyan Hizmetinde Karşılaştığımız Putlar

✚ *Linda S. Parker*

☞ N.N.

Üç bölümlük *Yüreğin Putları* serisinin birinci bölümünde bu evrensel Hristiyan deneyiminin Kutsal Kitap'taki temellerine baktık. Esenliğimiz için Mesih'e güveneceğimiz yerde ailemiz ve ülke kültürü bizi başka şeylere güvenmeye iter. İnsanın evrensel olarak deneyimlediği beş put vardır; gerçi bunların ortaya çıkışı kültürden kültüre farklılık gösterir. Bunlar: 1) insanların onayı, 2) zevk ve mutluluk, 3) güç ve kontrol, 4) başarı ve kazanma hırsı, 5) huzur, güvenlik ve konfordur. Aslında hepsi doğal isteklerdir ve bunlara aşırı derecede ihtiyaç duymuyorsak pek bir zararı olmaz. Ama esenliğimiz için Mesih'in yerine bunlara güvendiğimizde zararlı olurlar. Son olarak, *hepimizin* putları olduğunu anlamamız gerekir. Bunların farkında olmak ve bizi ilk sevgimiz olan Mesih'ten uzaklaştırmasınlar diye üstesinden gelmek önemlidir. Bu makalede özellikle hizmette problemlere yol açan bu putları irdeleyeceğiz.

“Hepimizin putları olduğunu anlamamız gerekir.”

Sigmund Freud hayranı değilim. Ama bilimin artık onayladığı, benim de dikkat çekici olduğunu düşündüğüm bir şeyi var: Bilinçaltını keşfetmesi. Bilinçaltımızda su yüzüne çıkmayan inançlarımız, arzularımız ve duygularımız var, ama biz bunların bizi güdülediğinin farkında değiliz. Bu makalede sizden yüreğinizin daha derinlerine, sizi çok etkilediği halde fark etmemiş olduğunuz yerlere inmenizi istiyorum. Başlarken, içimizde Davut'un şu tutumu olsun:

*Ey Tanrı, yokla beni, tanı yüreğimi,
Sına beni, öğren kaygılarımı.
Bak, seni gücendiren bir yönüm var mı,
Öncülük et bana sonsuz yaşam yolunda! (Mez. 139:23-24)*

Hassas bir konuya değineceğimizden dolayı önce önemli bir açıklamada bulunmak istiyorum. Bir gözlemci olarak düşünce tarzımda rol oynayan, kültürümden gelen taraflılığın çok farkındayım. Sonuç olarak, olgun Türk Mesih imanlılarına danışarak daha tarafsız olmaya dikkat ettim. Türk kültüründe bu putların nerede ortaya çıktığını, Hristiyan hizmetine giden yolu nasıl bulduğunu sordum. Her kültürden üstün olan Kutsal Yazılara bağlı kalmak da kültürel taraflılığımı azaltmama yardım edecek.

Şeytan'ın kültürümüzdeki etkisiyle savaşmak için bize yardım edecek bazı adımlara bakalım. Bu adımların sonunda bunları kendi yaşamlarımıza nasıl uygulayacağımız konusunda kendi tanıklığımı paylaşacağım.

1) **Yaşamınızda hangi putların etkin olduğunu saptayın.** Putlar ilişkilerimizi, işimizi ve hizmetimizi etkilemeye başlayınca kadar onları genellikle fark etmeyiz. Genellikle putlar yaşamımızın birçok alanını etkileyen bir tema oluşturur. Örneğin yaşamımı etkileyen put

başarı ise, hizmetimde ve işimde başarılı olma ihtiyacını *çok* duyabilirim. En iyi çocuklara sahip ebeveyn olmak için başarılı olmaya ihtiyaç duyabilirim. Rab'bin önünde açıkça şu soruları sorabiliriz: "Sahip olmaya ihtiyaç duyduğum şey nedir? Bunu elde etmek için kendi fiziksel, duygusal ya da ruhsal sağlığımdan neyi feda ediyorum?" Ya da "Başkaları benim o ihtiyacı elde etmemi engellerse onları ne uğruna inciteceğim?" Burada Kutsal Ruh'un yönlendirişine güvenmek yararlı olur. İlk makalemdeki¹ Deniz'in öyküsünde, Deniz bir şeylerin yanlış gittiğinin farkındaydı. Hizmet ekibinde onun kararını sorgulayan birine hemen öfkeyle tepki verirdi. Öfkesini kontrol etmeye çalıştı ama işe yaramadı. Öfkeyi bastırmaya çalışmaktansa, önce Tanrı'nın yardımıyla öfkeyi anlamaya çalışmak daha faydalı bir yaklaşımdır (bkz. 2. adım).

2) Yaşamınızdaki putun gücünü kırmak için, **geçmişinizde bu puta nereden güvenmeyi öğrenmiş olabileceğinizi araştırın**. Bu puta aşırı ihtiyaç duymanızda size kim örnek oldu? Size davranışlarından dolayı kim sizi bu puta *çok fazla* ihtiyaç duymaya teşvik etti? Örneğin küçük bir kızken cinsel tacize uğramış bir kadın onaylanmaya, güvene ya da başarıya aşırı ihtiyaç duyabilir. Bu çocukluk deneyiminden hissettiği utanç ve korkunun üstesinden böyle gelir. Burada bir uyarıda bulunayım: Puta sarılmanın mazereti olarak geçmişteki kötü deneyimlerimizi kullanmamalıyız. Kurban zihniyetine girmeyi seçmek kolaydır. "Elimde değil" demek kolaydır. Bunun yerine, artık şimdiki geçmişe bağlayarak geçmişin yaralarıyla yaşamamız gerekmediğini anlayabiliriz.

3) Hangi putları edinme eğiliminde olduğumuzu anladığımızda **şu anki durumumuzda putun yüzeye çıkmasının belirtilerini fark etmek** daha kolay olur. İçimizde bir şeyin yolunda gitmediğini hissedebiliriz. Ya da dışımıza bakınca kendimize ya da başkalarına zarar veren tutumları veya eylemleri görebiliriz. Deniz bunların ikisini de yaşadı.

"Putu sarılmanın mazereti olarak geçmişteki kötü deneyimlerimizi kullanmamalıyız."

4) **Rab'le zaman geçirip bu duyguları, tutumları ya da eylemleri O'na götürün**. Puta nerede sarılıp O'nun sağlayışını göz ardı ettiğinizi size göstermesini ve bu putu bırakmakta size yardım etmesini isteyin.

5) **Kutsal Yazılar ve ilahiler aracılığıyla Mesih'in sizin için kim olduğunu anımsayın**. Bir kez daha O'nun sevgisine ve gücüne odaklanın, bu ihtiyacı sağlayacağına güvenin.

6) Bu adımlar gerçek bir değişiklik oluşturmazsa **güvenilir bir arkadaşınızdan sizi bu konuda takip etmesini, puttan özgürleşme sürecine destek olmasını isteyin**. Ya da Tanrı'nın yardımıyla bu putun zincirlerini kırmanızda size destek olacak **bir Hristiyan danışmanla görüşmeye başlayın**.

Başarı ve Kazanma Putu

Tanrı 20 yıl kadar önce benim başarı ve kazanma putumu ortaya çıkardı. Deneyimlemiş olduğum büyük bir başarısızlık sayesinde bu put yere çakılıverdi. Kaybedinceye kadar başarının ve kazanma hırslarının benim için ne kadar önemli olduğu konusunda hiçbir fikrim yoktu. Tanrı'nın ve halkının lütfu, kabulü ve rehberliğinde bu baskı ortadan kaldırıldı ve yaşamın tadına varacağım yeni özgürlük deneyimini edindim. Yine de bu put zaman zaman yeniden ortaya çıkıyor. Geçenlerde emekliliğe hazırlanmak için karmaşık bir finansal işlem yapmaya çalışıyordum. Bu işin üstesinden gelmek için aynı anda muhasebeci, emlak komisyoncusu, vergi danışmanı ve piyasa analisti olmaya çabalıyordum. Aynı anda hepsi olabilmem olanaksızdı. Sonunda, Rab'bin önüne geldim. Yüreğime tedirginlik hissi veren ne

olduğunu göstermesini ve bunu düzeltmesini istedim. Kutsal Yazılar aracılığıyla bana kendi gücüme güvendiğimi gösterdi. Son yıllarda O'nun benimle ilgileneyeğine güvenmiyordum. Yeniden yaşamım için O'nun sağlayışına güvenmeye odaklandım. Bu sayede seçim yapma kabiliyeti kazanıp başarısızlık korkusu duymadan ilerleyebildim. Dünyanın tanımladığı şekliyle başarılı olma ihtiyacından kurtuldum.

Kültürümüz, hatta Hristiyan topluluğu başarıyı nasıl tanımlıyor? Başarılı olduğumuzu başkalarına göstermek için ne yapmamız gerekiyor? Belli bir sosyoekonomik düzeyi ve yaşam tarzını sürdürmek için paraya *gereğinden fazla* ihtiyaç duyuyor muyuz? Bu iyi bir eğitim ve iş edinmek için elimizden gelenin en iyisini yapmamalıyız anlamına gelmiyor. Ekonominin bu zor dönemlerinde işler umduğumuz gibi gitmediğinde hayal kırıklığına uğramak doğaldır. Ancak, öz değerimizin dayanağı başarı olursa, bu doğal hayal kırıklığı depresyonla ya da öfkeyle sonuçlanır. Böyle bir hayal kırıklığı yaşadığımızda, Davut'un Mezmurlar'da yaptığı gibi, biz de duygularımızı Tanrı'ya dökerek O'nunla zaman geçirirsek kendimize geliriz. Maksudumuzun Tanrı'yı tanımak olduğuna, her nerede olursak olalım ışığımızın parladığına güvenebiliriz.

Yakup mektubunda kilisede ayrımcılık yapmamaya ve bölünmelere yol açmamaya ilişkin bir uyarı görürüz. Ayrımcılık yapmak sosyoekonomik düzeyi daha yüksek olanlara daha çok saygı göstermektir, der (Yak. 2:1-5). Başarı putunun buna etkisi olabilir. İnsani standartlara göre çok sayıda bilgenin, soylunun (ya da daha yüksek sosyoekonomik düzeyde olanların) çağrılmadıklarını kolayca unutup veririz. Kilise alt sosyoekonomik durumda olan çok sayıda insandan oluşur, çünkü Tanrı güçlülere utandırmak için güçsüzleri ve küçümsenenleri kullanır (1Ko. 1:26-29).

Son olarak başarı putu, seküler bir işte çalışmaktansa kilise hizmetinde daha iyi bir çalışma ortamına sahip olduğumuzu düşündüğümüzde ortaya çıkabilir. Kilisede öne çıkan önderlik konularını putlaştırabiliriz. Kilisede hizmet etmek, seküler, kaba ve karmakarışık çalışma dünyasından daha kibar bir çevrede ve daha keyifli bir iş yapmak gibi algılanıyor olabilir. Tanrı'nın ışığımızın parlaması için bizi nerede hizmet etmeye çağırdığını sorarken dikkat etmeliyiz. Bu bizi başkalarının başarı olarak görmedikleri bir göreve götürse bile, isteğimiz Tanrı'nın isteğini yerine getirmek olduğundan, O'nun yönlendirdiği tarafa gitmeye razı olmalıyız.

“Tanrı'nın ışığımızın parlaması için bizi nerede hizmet etmeye çağırdığını sorarken dikkat etmeliyiz.”

İnsanların Onayı

Başkalarının onayını almak dünyada pek çok insan için büyük bir ihtiyaçtır. Bugün her yerde gençler değerini sosyal medyada aldığı beğenilere göre ölçüyor. Başkalarının onayına, beğenisine ve saygı göstermesine duyulan ihtiyaç her kültürde ve kuşakta farklı şekillerde kendini gösterir. Hristiyan hizmetinde bu putun görülebildiği iki yaygın biçim var.

İlk makalemizdeki **Deniz'i hatırlıyor musunuz? Saygı görmeyi aşırı derecede istiyordu.** Bu yüzden, insanlar onunla aynı fikirde olmadığında kolayca kırılıyordu. Aslında hepimizin saygıya ve değerli hissetmeye ihtiyacımız var; bu kötü bir şey değil. Kutsal Yazılar'da ebeveynimizi saymamız (Ef. 6:2), baştaki yönetime saygı gösterip itaat etmemiz (Rom. 13:1), önderlerimize büyük saygı göstermemiz (1Se. 5:12-13) buyrulur. Ama benim burada söz ettiğim farklı bir durum. Deniz'in örneğinde, Deniz yapıcı eleştiriyi kaldıramıyor. İnsanlar saygılı bir biçimde bile olsa onunla aynı fikirde olmadığında öfkeleniyor. Tanrı'nın önder ya

da kilise üyesi, yaşlı ya da genç fark etmeksizin *hepimizi* birbirimize karşı alçakgönüllü olmaya çağırdığını unutmuş durumda.

*Ey gençler, siz de ihtiyarlara bağımlı olun. **Hepiniz** birbirinize karşı alçakgönüllülüğünü kuşanın. Çünkü, "Tanrı kibirlilere karşıdır, ama alçakgönüllülere lütfeder." (1Pe. 5:5; vurgu eklendi)*

İşte, Deniz'in içinde bulunduğu döngüden çıkması için atabileceği bazı adımlar:

Birincisi, kilisede öfkeye kapılıp birine bağırdığı bir olaydan sonra kendisini yoklayabilir. Ne hissetmektedir? Hisler putlarımızla ilgili ipuçları verir. Savunmaya geçtiğini hissedip başkalarını suçluyorsa, bunun, putunun yine iş başında olduğunun bir belirtisi olduğunu fark edebilir. Kutsal Ruh'a güvenmeyi kabul edebilir. Tanrı'yla zaman geçirip, "Ya Rab, benim eleştiriye kabul etmem neden bu kadar zor?" diye sorabilir. Davut gibi Kutsal Kitap kahramanlarının Kutsal Yazılar'daki sözlerini (aşağıdaki gibi) okuyabilir.

Ya RAB, ağızma bekçi koy, dudaklarımın kapısını koru! Yüreğim kötülüğe eğilim göstermesin, suç işleyenlerin fesadına bulaşmayayım; onların nefis yemeklerini tatmayayım. Doğru insan bana vursa, iyilik sayılır, azarlarsa, başa sürülen yağ gibidir, başım reddetmez onu. (Mez. 141:3-5a)

Ne kadar olgun ve deneyimli olursa olsun her bir Hristiyan önder kendisine şunu sormalıdır: "Ben, eleştiri aldığım da karşıdakine güven veren bir tutumla tepki veren bir insan mıyım?", "Ben, bunu yapmayı öğrenebilir miyim?" Bu sorular gereklidir, çünkü biz hem günaha meyilli

"Biz hem günaha meyilli olduğumuzu hem de bütün yanıtların bizde olmadığını kabul etmeliyiz."

olduğumuzu hem de bütün yanıtların bizde olmadığını kabul etmeliyiz. En iyi kararın ne olduğunu her durumda bilemeyiz. Başkalarının Kutsal Ruh aracılığıyla bize söylediklerine kulak vermeliyiz. Çoğumuz ilkin savunmaya geçeriz. Ama sonra Tanrı'ya dönüp, "Rab, bu kardeşin söylediği doğruysa gözlerimi aç" demeliyiz. Kilisenin ilk

dönemlerinde bazı imanlılar öteki uluslardan gelenlerin Hristiyan olabilmeleri için Yahudi olmaları gerektiğini öğretirdi. Tanrı'ya şükürler olsun, Elçi Pavlus bunun yanlış olduğunu görebildi. Petrus bile bu görüşe kandı. Pavlus Petrus'a hatasını gösterdiğinde Petrus onu dinledi.

Çocukluğumuzda hata yaptığımızda utandırıldıysak bu zor olacaktır. Hata yaptığımızı kesinlikle kabul etmeyip bu utanç karşısında savunmaya geçebiliriz. Buna karşılık, hakiki özgürlüğümüz çarmıhın yaşamımızda şaşırtıcı ve güçlü etkisini kabul etmemize bağlıdır. İnsani, güçsüz, günahkâr olduğumuzu ama Tanrı'nın yine de bizi sevdiğini kabul etmeliyiz. Mesih çarmıhta öldüğü için Tanrı bizi bağışlar. 2. Korintliler 12:1-10'daki Pavlus gibi, Mesih'in gücü bizde etkin olduğu için güçsüzlüğümüzden (tuhaf bir) sevinç bile duyabiliriz.

Katılmayı seçtiğim herhangi bir kilisenin pastörüyle ilgili önemli bir standardım var: Güçsüzlüğü konusunda hassas ve bunu paylaşırken şeffaf olmalıdır. Burada, Türkiye'de üyesi olma ayrıcalığına sahip olduğum iki kilisede de bu tür pastörlerle çalıştığım için minnettarım. Yaşamlarındaki zor durumları, mücadelelerini, Tanrı'nın kendilerine sağlayışını anlattıklarında onlara daha çok güvenebiliyorum. Tanrı'nın Sözü'nü açtıklarında kendimden geçerek dikkatle dinliyorum, çünkü güvenimi bu şekilde kazandılar. Bu olağanüstü bir şey, çünkü kültür normunun dışına çıkıyorlar.

Şimdi (gerçek bir kişi olmayan) **Ayşe'nin yaşamına** bakalım. "İnsanın onayı" putunun hizmette ortaya koyulabildiği farklı bir biçimi sergiliyor. Ayşe hizmet etmeye istekli yüreğiyle tanınıyor.

Kilisesinin hizmet ekibinde yer alıyor ve kilisesinin önderlerinin ondan yapmasını istedikleri her şeyi hemen yapmak istiyor. Pazar sabahı ilk o geliyor, kilise toplantısından sonra en son o çıkıyor. Diğerleri evlerine gittikten sonra ortalığı toparlamak için uzun süre kalıyor. İnsanlar ondan başkalarının yapmak istemedikleri işleri yapmasını istediklerinde onlara yardım etmeye çok istekli. Asla hayır demiyor. Ayşe kiliseye hizmet etmek için her zaman kendi planlarını feda ediyor. Eskiden bu üne sahip olmayı seviyordu ve kilise hizmeti için bunu önemli buluyordu. Ancak yakın zamanlarda Ayşe uyku sorunu yaşamaya başladı. Kilise için yapmaktan keyif duyduğu işinden eskisi gibi haz almıyor. Pazar günlerini artık ipe çekmiyor, kendini Tanrı'dan uzakta hissediyor. Ayşe tükenmenin eşiğinde. Bu noktada geriye çekilirse gayet kolayca iyileşebilir. Ama böyle devam ederse uçurumdan tam tükenmişliğin içine düşebilir. Şayet böyle olursa, normale dönmesi iki yıl kadar sürebilir.

Türk kültürünün beğendiğim bir yanı insanların topluluğun iyiliği için birlikte çalışmalarıdır. Ancak bu değer, Ayşe'nin içinde bulunduğu duruma katkıda bulunabilecek bir yanı var mı? Kendi ihtiyaçlarıyla topluluğun ihtiyaçları arasında denge kurmasına yardım etmek için neler yapılabilir?² Belki ona yakın olan biri ya da kilise önderleri ne olup bittiğini fark edip, ona bu konuda konuşma imkânı tanır. "Son zamanlarda yorgun olduğunu, çok gülmediğini görüyorum, Ayşe. Bugünlerde kendini nasıl hissediyorsun?" Geçıştirmeye çalışırsa, şunu söyleyebilirler: "Başkalarının yapmak istemedikleri şeyleri her zaman senin yaptığının farkındayım. Lütfen hayır demekten çekinme. Seni bizim gözümüzde değerli kılan neler yaptığın değil, kim olduğundur." Şunu da ekleyebilirler: "Tanrı'nın Oğlu bile yeryüzündeki bedenindeyken gidip dinlenebilmek ve dua edebilmek için kalabalığı gönderirdi." Belki Ayşe'nin iyileşmeye başlaması için gerekli olan tek şey, kilise önderinin ona hayır demesine izin vermesidir.

Ancak sorun devam ederse Ayşe'ye Hristiyan bir danışmanın yardımına gerekebilir. Danışman, Ayşe'nin hislerini dikkate almasına, kendini aşırı yorduşuna dair uyarı sinyalleri fark etmesine yardımcı olabilir. Ayşe'ye daha derine inmesi, aile geçmişine bakması için rehberlik edebilir. Esenlik ve değerlilik duygusu için başkalarının onayına bel bağlamayı nereden öğrendiğini anlamasına yardımcı olabilir. Ayşe'nin neden insanların taleplerine her zaman evet demezse kendisini kötü hissettiğinin nereden kaynaklandığını anlayabilmesi, Şeytan'ın yalanlarına karşı direnmesine yardımcı olur. Kimliğinin ve değerinin Mesih'te olduğunu anladıkça kendi çabasıyla değer görmeye çalışmaktan vazgeçebilir.

"Tanrı'nın Oğlu bile yeryüzündeki bedenindeyken gidip dinlenebilmek ve dua edebilmek için kalabalığı gönderirdi."

Güç ve Kontrol

Şimdi, hizmette güç ve kontrol putuna bakalım. Kendimizi becerikli hissetme ihtiyacımız doğal ve evrenseldir. Bu bize çevremizi kontrol edebileceğimiz ve sağlıklı, keyifli bir yaşamı geliştiren seçimler yapabildiğimiz duygusunu verir. Biz Hristiyanlar yaşamımızın Tanrı'yı yücelttiğini görmek isteriz.

Hizmet edince insanlar bize saygı duyar. Mesih'in bedeninde kullandığımız yetenekler ve ruhsal armağanlar diğerlerin beğenisini kazanmamızla sonuçlanır. Zamanla, kendi esenlik duygumuz adına hizmetten aldığımız beğeniye bakıp güvenmemiz için Şeytan bizi kurnazca ayartabilir. Sonuçta, sorumluluklarımızı devretmek ya da karar verme yetkilerini başkalarıyla paylaşmak bize zor gelir. Eğer dürüst olmak gerekirse, yapamadığımız bazı şeyler vardır.

Tanrı bizim güçsüzlüklerimizi tamamlamak için çevremize başkalarını koyar. Ama başkalarına güvenmek zordur. Hizmet deneyimimiz, hizmeti nasıl sürdürmek "gerektiğini" ve Tanrı'nın bu hizmeti nereye götürmek istediğini en iyi ben bilirim gibi yanlış bir kanı uyandırır. Ayrıca hayatımızda güvenilir kişilerle nadiren karşılaştıysak, başkasına güvenmek çok zor olabilir.

Yalnızca bizim iyi kararlar alabildiğimize inanmak hizmetimizde yalnızlık duygusuna yol açabilir. Her şeyi tek başına çözmeye gayret etmek külfetli ve ağırdır. Bu durumda Tanrı'nın yardımını istesek bile yükten kurtulmayız. Hizmetimiz artarsa bütün problemlerle uğraşacak enerjimiz olmayabilir.

Daha iyi bir duruma varmak için Rab'le vakit geçirmeli, güçsüzlüğümüzü itiraf etmeliyiz. Bilgiğin ve O'nu hoşnut edeni yapma isteğinin yalnızca O'nun aracılığıyla geldiğini hatırlamalıyız (Flp. 2:13). Başkalarını bizimle birlikte hizmet etmeye teşvik etmeliyiz. Bu ancak güçsüzlüğümüz konusunda şeffaf olduğumuzda mümkün olur. İkinci adım, güçlü ya da becerikli olmadığımız alanlarda yardım istemektir. Başkalarının fikirlerini *gerçekten* dinlemek ve bu konuda birlikte dua ederken bu fikirleri göz önüne almak için zaman ayırabiliriz. Sorumluluklarımızı dikkatlice irdeleyip nerede yetkimizden vazgeçmekten korktuğumuzu saptayabiliriz. Planlarımızı yaparken ve başkalarını yönetirken Tanrı'dan nerede yetki çaldığımızı da görebiliriz. Hizmetimizde her zaman onay görmeyeceğimizi anlayıp başkalarını kontrol etme ihtiyacından vazgeçtiğimizde asıl kontrolün Tanrı'da olduğu gerçeğine dayanırız.

Efesliler 3:16-19 güçle ilgili hayret verici bir pasajdır:

"Başkalarını bizimle birlikte hizmet etmeye teşvik etmeliyiz."

Baba'nın kendi yüceliğinin zenginliği uyarınca Ruh'uyla sizi iç varlığınızda kudretle güçlendirmesini ve Mesih'in iman yoluyla yüreklerinizde yaşamasını dilerim. Öyle ki, Tanrı'nın bütün doluluğuyla dolmanız için, sevgide köklenmiş ve temellenmiş olarak bütün

kutsallarla birlikte Mesih'in sevgisinin ne denli geniş ve uzun, yüksek ve derin olduğunu anlamaya, bilgiyi çok aşan bu sevgiyi kavramaya gücünüz yetsin.

İç varlığımızı kuvvetlendirmek, imanımızı artırmak için verilen güçtür bu. O'nun sevgisinin inanılmaz zenginliklerini kavrayıp anlama gücüdür. O'nun isteğini yapma gücüdür. Bunlar itimadımızı güçlendirecek olan kudretin etkileridir. Tanrı'yı gerçekten yücelten bir görevi üstlenme becerisi verirler. Bu tür bir güçle hem yüklerimizi hem de sevinçlerimizi paylaşmak üzere Tanrı'ya ve başkalarına güvenebiliriz.

Huzur, Güvenlik ve Konfor

Son olarak, huzur ve güvenlik ihtiyaçlarının aşırıya kaçmasının kiliseye ne şekilde zarar verebildiğine bakalım. Pastörler ve Hristiyan önderler, ne kadar çok kişinin kilisedeki ilişkilerinde kırgınlık yaşadığı için kiliseden ayrıldıklarını benimle paylaştı. Bizi kıran ya da bizim kırdığımızı düşünen insanlarla derin sohbetlere girmeyi çoğumuz riskli buluruz. Girsek daha büyük anlaşmazlık çıkmasından korkarız. "Esenlik uğruna" anlaşmazlığı görmezden gelmeye ve diğer kişiden kaçınmaya çalışırız. Bunu iki yolla çözmeye çalışabiliriz:

1) Ateşkesle yetiniriz: Diğer kişiye düşmanlık beslemeyiz ama aynı zamanda aramızdaki sorunları çözmeye de çalışmayız. Kilisede o kişiden kaçınırız ama en azından kibar davranmaya devam ederiz. Kırgınlık duygularını o kadar derine bastırırız ki, bizi ayıran sorunları düşünmeyiz. Burada, kırgınlığa gerçek çözüm getirmeye gayret etmek yerine kişisel

esenliği seçeriz. Bu tür bir esenlik genellikle kısa vadeli. Düşmanca duygular ve eylemler yıllar sonra yeniden tetiklendiğinde patlak verebilir.

2) Bizi kıran kişilerle ilişkiyi tamamıyla keseriz. Ya da onları görmek zorunda kalmamak ve bize yaptıkları haksızlıkların yarattığı acıyı devamlı yaşamamak için kiliseden ayrılırız. Bunu yaparak içimizde yeniden bir tür esenlik edindiğimizi hissederiz. Onların günahlarının bedelini ödemesini sağladığımıza inanırız.

İsa kritik sohbetlere girme riskinden kaçınma eğilimimizi bilir. Hatta bu kaçışın ciddi sonuçları olduğunu belirtmiştir. İsa, "Sunakta adak sunarken kardeşinin sana karşı bir şikâyeti olduğunu anımsarsan, adağını orada, sunağın önünde bırak, git önce kardeşinle barış; sonra gelip adağını sun" dedi (Mat. 5:23-24). Bu, kardeşimizle küs olduğumuz sürece O'nun ibadetimizi kabul etmeyeceği anlamına gelir. Küslükler tapınmamızı etkiler, daha da ötesi, İsa'yla ilişkimizi engeller. Yaptığımız hiçbir şeyin bizi Mesih'in sevgisinden artık ayıramayacağını biliyoruz (Rom. 8:38-39). Ne yaparsak yapalım bizi sevecektir; çarmıhın anlamı budur zaten! Ama Mesih'in bedeninde yaşadığımız kırgınlığın üstesinden gelmediğimizde O'nun sevgisini bütünüyle yaşayamayız.

Kutsal Kitap'a göre uzlaşmaya nasıl varılır?

1) Diğer kişinin uzlaşmayı başlatmasını beklememeliyiz. İster birinin bizi kırdığını hissedelim (Mat. 18:15-17) ister bizim birini kırdığımızı fark edelim (Mat. 5:23-24), o kişiye gitmenin sorumluluğunu biz üstlenmeliyiz. Sohbeti başlatan biz olmalıyız. Belki üçüncü bir şahıstan bu konuda arabulucu olması talep edilebilir.

Konuşmadaki defansif tavrı azaltabilir bu. Görüşme her ne şekilde ayarlanırsa ayarlanırsa özel olmalıdır ki katılanların itibarı korunabilsin. Ama karşımızdakinin fiziksel ya da duygusal şekilde istismara eğilimli olduğunu düşünüyorsak ilk görüşmeye yanımızda daha büyük ve deneyimli birini götürmek elbette daha iyi olur.

"Küslükler tapınmamızı etkiler, daha da ötesi, İsa'yla ilişkimizi engeller."

2) Pavlus, "Elinizden geldiğince herkesle barış içinde yaşayın" (Rom. 12:18) der. Başkasının tepkilerinden biz sorumlu değiliz. Biz yalnızca konuşup çözüm getirme girişiminde bulunmaktan sorumluyuz. Sorun yaşadığımız kişi bunu özel olarak konuşmak istemezse tarafsız gözlemci olarak üçüncü bir kişiyi yanımıza alabiliriz (Mat. 18:16). Karşımızdakini bizimle konuşmaya zorlamamak daha doğru olur. Bunun yerine, onu konuşmaya davet edebiliriz ve uzlaşmak istediğimize dair iyi niyetimizi ifade edebiliriz.

3) Yanlış anlamaları gidermeye çalışın. Araştırmalara göre tartışmaların çoğunun yanlış anlamalardan kaynaklandığı görülmektedir. Özdeyişler 18:2'de, "Akılsız kişi bir şey anlamaktan çok kendi düşüncelerini açmaktan hoşlanır" diye yazar. Akılsızlık başka birini haklı olduğunuza ikna etmeye çalışmaktır. Bilgelik ise başkalarını gerçekten anlamaya çalışmaktır. Onları dinlemek, duyduğunuzu düşündüğünüz şeyi kısaca özetlemek, biraz daha anlatmasını istemek vb. eylemlerin hepsi onun konuyla ilgili ne düşündüğünü ve ne hissettiğini tam olarak anlamaya yardımcı olur. Biri bizi daha iyi tanıma ve bakış açımızı anlama çabasını gösterdiğinde defansif tutumumuzu bırakır, gardımızı indiririz. O zaman anlaşmazlıklarımızın gerçekte nereden kaynaklandığını bulabiliriz.

4) Birbirimizi daha iyi anladığımızda karşılıklı olarak tatmin edici bir çözüm bulma olasılığımız daha yüksek olur. Bu çözüm, biraz almak üzere biraz verdiğiniz bir taviz yöntemi değildir. Rab'in hem ikiniz ve hizmetiniz için hem diğer imanlılar için isteğinin ne olduğunu iki tarafın da önemseyip uyguladığı bir çözüm yoludur. İki tarafın kazanmasını sağlayan sonuçlar yeni

bir şey değildir. Pavlus 1. Selanikliler 5:15'te, "Birbiriniz ve bütün insanlar için her zaman iyiliği amaç edinin" yazar.

Yeni Antlaşma'nın en acıklı öykülerinden biri zengin genç yöneticiyle ilgilidir. Bu kişi İsa'ya gelir, sonsuz yaşamı miras almak için ne yapması gerektiğini sorar (Mar. 10:17-25). İsa onun yüreğini görmüştür. Bu adam yaşamda neyin önemli olduğuna çoktan karar vermiştir, bu nedenle İsa ona verdiği karşılıkta bu adamın putunu –parayı– hedef alır. İsa yeni bir Müjde'yi açıklamıyordu. Sonsuz yaşamı, malımızı mülkümüzü yoksula vererek kazanmamız gerektiğini söylemiyordu. İsa burada hepimizin yapacağı bir seçim olduğunu belirtiyordu: Kültürümüzün etkisine uyabilir, bize esenlik vereceğini söylediği şeyin peşinden gidebiliriz ya da İsa'ya dönebiliriz! Yüreğimizin isteği ikincisini yapmak yönünde olsun.

Umarım, bu dizide bahsettiğimiz putların aile yaşamımızda nasıl ortaya çıktığını anlatan üçüncü ve son makalesinde de benimle yeniden buluşursunuz. 📧

Kaynakça

Allender, Dan and Longman III, Tremper. *Breaking the Idols of Your Heart*. Downers Grove, Illinois: IVP Books, 2007.

Cloud, Henry. *Boundaries*. Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 1995, 2017.

Fitzpatrick, Elyse. *Idols of the Heart-Learning to Long for God Alone*. Phillipsburg, New Jersey: P&R Publishing, 2001.

Keller, Tim. Yakup çalışması ve 18.02.2005 tarihinde verilen "Christ Our Life" başlıklı vaaz. Redeemer Presbyterian Church, New York.

Welch, Edward T. *When People are Big and God is Small*. Phillipsburg, New Jersey: P&R Publishing, 1997.

Sonnotlar

¹ Linda S. Parker, "Yüreğin Putları: 1. Bölüm: Kutsal Kitap Temeli ve Tanımlamaları", *e-manet*, Sayı 65 (Ocak-Mart 2022), s. 15-17.

² Hristiyan psikolog Henry Cloud, *Sınırlar* (Çev. İpek İbik, İstanbul: Diyojen Yayıncılık, 2019) kitabında insanlara karşı sorumlu olmak (sağlıklı bir şey) ile insanların sorumluluğunu alma (sağlıksız bir şey) arasındaki farkı açıklar. Galatyalılar 6:2 ve 6:5'in Grekçesini yorumlar; başkalarının "büyük taşlarını" taşıyarak onlara yardım etmekten nasıl sorumlu olduğumuzu belirtir (6:2). Büyük taşlar onların tek başına taşıyamayacakları çok ağır yüklerdir. Ama her insanın kendi "sırt çantasını" (6:5), yani tek başına taşıyabileceği şeyleri taşıması kendine karşı sorumluluğudur. Örneğin insanın fiziksel, duygusal ve ruhsal sağlığı kendisinin koruyabileceği şeylerdir. Kimi zaman biz Hristiyanlar başkalarının sorumluluğunu alırız, onların kendileri için yapması gereken şeyleri onlar için biz yapmaya çalışırız. Sonuçta, başkalarının sorumluluğunu o kadar yükleniriz ki kendimizden sorumlu olacak, kendi fiziksel, duygusal ve ruhsal sağlığımızla ilgilenen enerji kalmaz.

TANRIBİLİM HAZİNESİ

e-manet dergisini sunan kadrodan Tanrı'yı tanımakta
derinleşmek için
Kutsal Kitap temelli kaynaklar.

<https://www.tanribilimhazinesi.com>

Hemen ziyaret edin!

Ruhunuzu Koruyarak Kilise Kurmak

▼ Rhonda Wiest

☞ G.D.

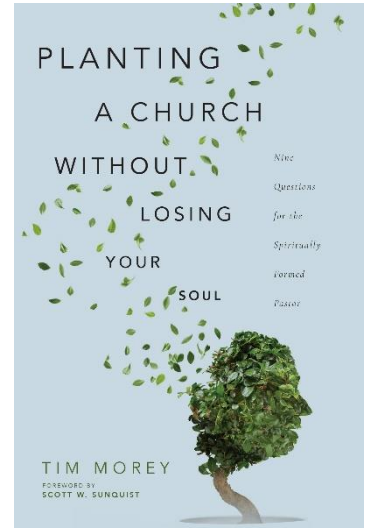
Planting a Church Without Losing Your Soul: Nine Questions for the Spiritually Formed Pastor

Tim Morey

(Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 2020)

Kilise kurarken dışarıdan zorluklarla karşılaşmayı genelde bekleriz. Bunlar karşısında doğru olmak için dua ederiz ya da ruhsal savaşın gerektirdiği başka davranışlar sergileriz. Fakat içsel hazırlıkları yapmıyorsak karşılaşacağımız zorluklar ruhsal hayatımıza yıkım getirebilir. Tim Morey yazdığı kitabında bir kilise kurucusunun karakterini ve bilgeliğini geliştirmesinin gerekli olduğunu anlatır. Onun yazdıkları, hizmet eden bizlere bir rehberdir.

Kitap, hizmetçinin on alanda kendine sorması gereken sorular şeklinde konuyu ele almaktadır.

1. Hem pastör hem de birey nasıl olurum?

İnsan kilise önderi olunca bir tür ayartıyla karşılaşır: Her şeyi bilmek (tüm cevaplara sahip olmak), her yerde hazır bulunmak ve her şeye gücü yetebilmek (her şeyi düzeltmek için). Sanki Tanrı'nın insanla paylaşılmayan sıfatlarına sahip olmuşuz gibi davranmaya kalkışırız. Buna kapılmayın. Kilise kurmanın uzun zorluklarına dayanmanın anahtarı, Tanrı'nın Tanrı olmasına izin vermektir. Siz pastör olun. Zayıf olduğunuzu, insan olduğunuzu anlayın. Fiziksel, ruhsal, duygusal ve ilişkisel olarak kendinize iyi bakın.

2. Büyüme: Kendi ruhsal gelişimimi nasıl planlayabilirim?

Gördüğüm şeylerden biri, kilise kurucularının hizmetlerini baltalayanın çoğu zaman beceri, ruhsal armağan, şevk veya gayret eksikliği olmadığı. Çoğunlukla ruhsal yaşamın az gelişmiş olması buna sebep oluyor (s. 37).

"Gerçek şu ki, sağlıklı liderler sağlıklı kiliseler kurar."¹ Başarının **anahtarı**, günlük ve haftalık alışkanlıklarla kendinizi Tanrı yolunda yürümek üzere eğitmenizdir. Ek olarak, hayatınızı İsa'nın yaşayacağı gibi yaşamınıza etki eden ilişkilerin üzerine gidin. Güçlükleri Mesih'e dayanma fırsatı olarak kullanın. Aksi takdirde, sağlıklı bir kilise kuran sağlıklı bir pastör olma riskini göze alırsınız. Karakteriniz, çevrenizde gelişen kilisenin türünü belirleyecektir.

3. Acı çekmek: Güçlüklerin serpiştirildiği bir hayata hazır mıyım?

“Kilise kurucusuysanız, canınız yanacak” (s. 37). İnsanlar sizi yanlış anlayacak ve insanlar kilisenizi terk edecek. Bundan emin olabilirsiniz.

Hizmette zorluklarla karşılaştığımızda, bu zorluklar değişmesi gereken yönlerimizi ortaya çıkaracaktır. İyileşmeye veya büyümeye ihtiyacımız olabilir; bakış açımızda veya karakterimizde düzeltmeler yapmaya ihtiyacımız olabilir. Ancak genel olarak, acı çekmek bizim Mesih'e dayanma ihtiyacımıza işaret etmektedir.

Acıyı budama gibi görün. Budama, meyve veren işçiye daha çok meyve vermesi için sunulmuş bir hediyedir (Yu. 15:2). Öyleyse, acı çektiğimiz dönemlerde Tanrı'ya hangi alanlarda büyümemizi istediğini soran insanlar olalım. Değişmemiz, hatta azarlanmamız gereken yerler var mı?

4. Güç: Başkaları benim güvenli biri olduğumu kendi hayatlarında görüyorlar mı?

Kiliseyi kurma aşamasında olan bir pastör yüksek oranda bir güce sahiptir. Topluluk, yerleşmiş kiliselere özgü korunmayı kendisinde henüz oluşturmamıştır. İhtiyarlar kurulu veya pastörün nasıl davranması gerektiğine ilişkin cemaat beklentileri gibi denetleme mekanizmaları yoktur. Bu güç dinamiğindeki en büyük tehlike, kendi egomuzun ihtiyaçlarını karşılamak üzere başkalarını kullanmaktır.

Morey'nin tavsiyeleri:

- Gücünüz olduğu gerçeğini kabul edin ve bunu iyilik için kullanın. Gücü kendinizi eleştiriden korumak veya zayıf yönlerinizi gizlemek için bir kalkan olarak kullanmayın. Bunun yerine, İsa'nın yaptığı gibi gücünüzü başkalarına hizmet etmek için kullanın.
- Kiliseye katılanlara zayıf yönlerinize, başarısızlıklarınıza ve mücadelelerinize dair deneyimlerinizi anlatın.
- Alçakgönüllülük konusunda destek veren, boyun eğebileceğiniz olgun kardeşleri bulun ve onlarla düzenli bir şekilde buluşun.

5. Gözlerden saklı olma: Fark edilmeden hizmet etmem mümkün mü?

Kilise kurucusu genellikle Tanrı'nın kendisi aracılığıyla yapacaklarına dair büyük hayaller kurar. Ancak çoğu kilise kurucusu sürdürdüğü hizmetleri "olağan" görür; yani beklediği tabloya uymaz. Daha büyük olanın daha iyi sayıldığı bir dünyada, daha büyük bir kiliseye değil, daha olgun Hristiyanlar geliştirmeye odaklanın. Gerçek şu ki, kiliselerin çoğu küçüktür. Tanrı çoğunlukla halkını bir aile büyüklüğünde oluşturmayı seçer.

6. Başarısızlık: Aksilikler ve yenilgiler karşısında dayanıklı mıyım?

İnsanlar kiliseden ayrıldığında veya sizin hakkınızda kötü düşündüğünde muhtemelen kendinizi başarısız hissedeceksiniz. Ancak hem kendiniz hem de kiliseniz için başarısızlığı ve başarıyı yeniden tanımlamanız gerekecek.

Gerçek şu ki, başarısızlık, yaşayacağınız acıdan korktuğunuz için doğru olanı yapmaktan kaçınmaktır. Başarısızlık, günahla veya cemaatteki bir çatışmayla gereken mücadeleye girmemektir.

Tanrı'nın gözünde başarılı olmak, insanları yanınızda tutmaya çalışmak yerine Mesih'e benzer olmaya yönlendirmektir. Hakiki başarıyı tanımlayın. Gayretleriniz sayınızı umduğunuz kadar arttırmasa bile sizinle birlikte hizmet edenlerin sağlıklı gayretlerini ödüllendirin.

Ayrıca minnettarlığınız bir alışkanlık haline getirin. Minnettarlık alışkanlığı pazar ibadetinin nasıl geçtiğine bağlı olmayan bir sevinç yaratır.

7. Hız: Kilise kurmayı uzun bir maraton gibi mi, yoksa kısa mesafe koşusu gibi mi ele alıyorum?

İsa, kendisinden birçok şifa ve ilgi beklenmesine rağmen, hayatı "yürüme hızında" yaşadı. Hem kendi adımlarınızı atarken hem de kendinize Rab'le birebir zaman yaratırken İsa'yı örnek alın (Luk. 5:16).

8. Takım: Süper kahraman olma hırısından vazgeçtim mi?

Kilise kurucusu, Tanrı'nın başkalarını kullanacağına güvenmemeye ayarlanabilir. Başkalarını hizmette yetersiz görebilir. Bu, Tanrı'ya değil, kendisine duyduğu güveni gösterir. Ancak kilise kurucusunun görevi, hizmet eden bir kilise yetiştirmektir. Hırsın çözümü, bu hevesinizi çevrenizde hizmet edenlere hizmet etmeye yönlendirmektir. Onları hizmette potansiyellerini tam kullanmak üzere geliştirin. Mümkün olan en kısa sürede kilisenizi bir ekip olarak yönetin ve başkalarıyla birlikte kararlar alın.

9. Çatışma: Zor insanlara merhametle yaklaşım gösterebilir miyim?

Yeni kilise bir bebek gibi kırılgandır, onu zarar görmekten korumanız gerekir (Tit. 3:10).

Ancak kilise kurma çabaları, yerleşik bir kiliseye göre daha çok çatışma getirir. Hem son derece muhtaç insanlar hem de son derece kontrol isteyen insanlar yeni kiliseye yönelir. Muhtaç insanlar çok fazla zaman ve ilgi bekler. Kontrol etmeyi seven kişi, kilisenin ne olması gerektiğine dair bir ideal taşır ve kilisenizi kendi görüşüne göre oluşturmak ister.

Bu yüzden kendinizi hazırlayın. Bu durumlarda size rahatsız gelebilecek konuşmaların üstesinden gelmeyi öğrenmelisiniz. Bu konuşmaları güzelce ele almak hem nezaket hem de bilgelik gerektirir. Bu yönde dua ederek (Yak. 1:5), bunu amaçlayarak (Özdeyişler) ve hikmetli bir akıl hocasından ya da büyüğünüzden öğüt almaya çalışıp ona kulak vererek bilgeliliğinizi geliştirin.

Hem muhtaç hem de kontrol etmeyi seven bu insanlara, tekrar ve tekrar ve tekrar yumuşak ve net yönlendirmeler yapmak gerekir. İhtiyaçlı kişileri onlarla ilgilenebilecek küçük bir gruba yönlendirin. Grubu da öyle yönlendirin ki bu kişilerin büyümelerine destek olsunlar.

Büyük bir anlaşmazlık ortaya çıktığında, bunu bir ekip olarak ele alın. Çatışmayla tek başınıza başa çıkmaya çalışmayın, size yardım etmesi için olgun insanların desteğini alın.

10. Aile: En yakınlarımla hayatlarına yaşam getirecek şekilde önderlik ediyor muyum?

Kilise kurma sürecinin gerektirdikleri aile ilişkinizin gerektirdiklerinin önüne geçmeye çalışabilir. Ailemizi Mesih'e sevinç dolu bir imana sahip olmaya yönlendirmek için ne yapabiliriz?

Moray, çocuklarımıza Mesih'e iman etmeleri için her türlü gerekçeyi verecek şekilde yaşamayı öneriyor. Çocuklarınıza onlarla birlikte yaşarken Tanrı'nın yollarını öğretin. Çocuklarınızın, her şeyden önce, ebeveynlerini hem hizmette hem de kişisel yaşamlarında hayatın getirdiği iniş çıkışlarda Tanrı'ya dayanarak inançlarını gerçekten yaşayan insanlar olarak görmeye ihtiyaçları var.

Kitap, pastörler ve kilise kurucuları için şu teşvikle sona eriyor:

Yaptığınız şey hayati ve ebedi öneme sahip... Tüm bu meşguliyetin, hayal kırıklıklarının, çarpışmaların ve morlukların ortasında, dünyanın cidden ihtiyaç duyduğu kutsal ve önemli bir işle meşgulsünüz (s. 172).

Tim Morey, the Evangelical Covenant Kilisesi için bir kilise kurma koçu olarak hizmet ediyor ve Fuller Teoloji Semineri'nde misafir profesör.

Sonnolar

¹ Scott Sunquist, *Planting A Church Without Losing Your Soul* (Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 2020), önsöz.

Tabii ki çobanımızı seviyorum. Ama çobanlık yapma yöntemine gelince, ben onunkinden farklı yöntemleri tercih ederim.

Kaynak: <https://kevinspear.com/church-cartoons/cartoon-kind-shepherd>

CC-BY-NC-ND 3.0 lisansına göre İzin ile kullanıldı.

Umut

▼ Ömer Baysal

Genç yazarların kendi nesillerine hitap edebilmeleri için e-manet Dergisi "Yeni Nesil" başlıklı yeni bir alan sunmaktan sevinç duyar. Burada genç kardeşlerimizin düşüncelerini ve çalışmalarını bulacaksınız. Duamız hem yeni neslin hem de eski neslin bu makalelerin içerikleri aracılığıyla Tanrı anlayışlarında ve iman hayatlarında gelişmeleridir.

Umut, insanın yaşama tutunmasını sağlayan en büyük dayanaktır. Eğer umudumuzu kaybedersek, kendimizi de kaybederiz. İnsanı yaşatan umuttur.

Genç olsun yaşlı olsun her insanın umut ettiği bir şey vardır. Bir çocuk ailesiyle geçireceği zamanı umut ederek yaşar. Bir anne ve baba çocuklarının kendi hayatlarını ellerine alarak kendi başlarına ayakta durabilecekleri, mutlu bir yaşam sürecekleri zamanı umut eder. Bir genç, gireceği üniversite sınavında iyi bir puan alıp kaliteli eğitim alabileceği iyi bir üniversiteye girme umuduyla derslerine çalışır. Daha sonra üniversitenin son yıllarında yine sınava çalışır ama bu sefer iyi bir iş bulmak için. İyi bir iş bulduğunda bu sefer, o işte kariyer yaparak basamakları tek tek tırmanmaya başlar. Kimi zaman günlerce, kimi zaman gece yarılarna kadar emek vererek çalışır ama yine yetmez, çünkü o kariyer basamakları asla son bulmaz hep uzayıp gider.

Bütün bu uğraşın içerisinde bir de evlilik vardır. Öğrenim hayatı bitmiş, iş sahibi olmuş çoğu genç, hayatını birleştirebileceği iyi bir eş bularak onunla mutlu olmak ister. Tatlı çocukları olur ve o çocuklara iyi bir gelecek bırakmak için yine çalışır.

Başka bir gencin ulaşmaya çalıştığı şey belki de bundan çok daha farklı olur: çılgınca partiler, güzel kızlar, lüks arabalar, evler... Hatta bunlarla da yetinmez, hiç tatmadığı yeni şeyler tatmaya başlar. Uyuşturucu, alkol ve her türlü maddelerle kendini daha mutlu hissetmeye çalışır.

Kariyer yapmak, iyi bir evde yaşamak ya da iyi bir arabaya binmek veya iyi bir eş bulmaya çalışmak ve çocuklarının mutlu, kendi ayakları üstünde duran bireyler olması için didinip çabalamak, bu saydıklarımız kötü değil ya da günah değildir. Önemli olan soru, bunları neden yapıyoruz?

"Eğer umudumuzu kaybedersek, kendimizi de kaybederiz."

Geleceğimiz, umudumuz bunlara bağlı ise yanlış yapıyoruz, çünkü bu şeyler geçici maddelerdir. Bunlar geçici olduğu için, bizim hayatımızda da geçip gidecek şeylerdir. İşte umut burada devreye giriyor, çünkü bütün bu saydıklarımıza umut bağlarsak o zaman hayat zorlaşmaya başlıyor. Umut görünmez, ona dokunamayız, ancak onunla yaşayabiliriz. Umudun kendisi, geçip gitmeyen sonsuza dek kalıcı olan Tanrı'nın kendisindedir. Çünkü o ezelden ebede ayındır ve kalıcıdır.

Kutsal Kitap üç şeyin kalıcı olduğunu söyler; "...iman, umut ve sevgi" (1Ko. 13:13). Hristiyan umudu, Tanrı'nın kendisinden kaynaklandığı için kalıcı bir umuttur.

Yeşaya 33:2: "...çünkü sana umut bağladık."

2.Korintliler 1:10: "...umudumuzu ona bağladık."

1.Timoteos 4:10: "... Tanrı'ya umut bağladık."

Umut, Tanrı demektir

Romalılar 4:18'de şöyle deniyor: "İbrahim umutsuz bir durumdayken birçok ulusun babası olacağına umutla iman etti. "Senin soyun böyle olacak" sözüne güveniyordu."

İbrahim'in, çocuğu olacağına dair herhangi bir umudu yoktu, çünkü karısı kısırdı. Böyle bir durumda, Rab İbrahim'e geliyor ve çocuğu olacağını bildiriyor. Sadece bunu da değil, Tanrı İbrahim'e bu doğacak olan çocuğun aynı zamanda kocaman bir ulusun babası olarak anılacağını bildiriyor. İbrahim bunu görmedi ama bunun olacağına imanla umut etti.

Luka 3:15'te şöyle deniyor: "Halk umut içinde bekliyordu. Yahya'yla ilgili olarak herkesin aklında, "Acaba Mesih bu mu?" sorusu vardı."

İsrail halkı çok uzun yıllar acı çekti. Özellikle, Mesih gelene kadar neredeyse 400 yıl boyunca Tanrı'dan haber alamadılar. Bu süre içerisinde başka uluslar tarafından dışlandılar, baskı gördüler. İşte bu yüzden imanla umut ederek kurtarıcı olan Mesih'i beklediler. İşte bu yüzden Yahya ortaya çıktığı zaman "acaba Mesih O mu" diye düşündüler, çünkü umutları O'na bağlıydı.

1. Korintliler 15:51-53'te şöyle deniyor: "İşte size bir sır açıklıyorum. Hepimiz ölmeyeceğiz; son borazan çalınınca hepimiz bir anda, göz açıp kapayana dek değiştirileceğiz. Evet, borazan

çalınacak, ölümler çürümez olarak dirilecek, ve biz de değiştirileceğiz. Çünkü bu çürüyen beden çürümezliği, bu ölümlü beden ölümsüzlüğü giyinmelidir."

"Bir Hristiyan'ın umudu asla kaybolmaz, bizler çünkü görünenlere umut bağlamıyoruz."

Mesih, çarmıha gerilip üç gün mezarda kaldıktan sonra dirildi. Bu diriliş, İsa'yı izleyenlerde yeni bir umut doğurdu, çünkü İsa ikinci kez geleceğini söylemişti ve bu yüzden imanlılar O'nun görkemle geleceğini,

kendisine iman edenlerle sonsuza dek yaşayacağını imanla umut ederek yaşamaya başladılar.

Bir Hristiyan'ın umudu asla kaybolmaz, bizler çünkü görünenlere umut bağlamıyoruz. Eğer görürsek umut edemeyiz. Bunu yapmak zordur, çünkü umut etmek için iman etmemiz lazım. İbraniler 11:1'de şöyle deniyor: "İman, umut edilenlere güvenmek, görünmeyen şeylerin varlığından emin olmaktır." Umudumuz imanımıza bağlıdır. Aynı ilk imanlıların yaptığı gibi, Mesih'in gelip bizi alacağına iman ederek yaşamımızı sürdürmemiz gerekiyor. Maalesef hayatın bize getirdiği zorluklar ve yaşanan kısır döngüler bizim umudumuzu elimizden almaya çalışıyor ama 2. Korintliler 4:16-18'de söylenenler bize yol gösterici oluyor:

"Bu nedenle cesaretimizi yitirmeyiz. Her ne kadar dış varlığımız harap oluyorsa da, iç varlığımız günden güne yenileniyor. Çünkü geçici, hafif sıkıntılarımız bize, ağırlıkta hiçbir şeyle karşılaştırılmayacak kadar büyük, sonsuz bir yücelik kazandırmaktadır. Gözlerimizi görünen şeylere değil, görünmeyenlere çeviriyoruz. Çünkü görünenler geçicidir, görünmeyenlerse sonsuza dek kalıcıdır."

Şu anda ülke olarak çok zor bir dönemden geçiyoruz. Bu süreçte gözümüzü geçici umuda dikersek sonunda hüsrana uğrayacağız ama eğer tam tersi bir şekilde gözümüzü kalıcı olan umuda çevirirsek yaşamaya başlayacağız. Etrafımızda ne olursa olsun, imanla Mesih'in bizi alacağı günü bekliyoruz ya da gözümüzü yaşama kapayınca O'nunla buluşacağımız anı. 📖